

Редакцијски пречишћен текст

На основу члана 24. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 51/09) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07 и 65/08),

Влада доноси

УРЕДБУ

о правилима за доделу државне помоћи

"Службени гласник РС", бр. 13 од 12. марта 2010, 100 од 29. децембра 2011, 91 од 21. септембра 2012, 37 од 24. априла 2013, 97 од 6. новембра 2013, 119 од 31. октобра 2014.

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.*

Овом уредбом ближе се уређују правила за доделу државне помоћи, односно за оцену дозвољености пријављене, односно додељене државне помоћи, и правни поредак Републике Србије усклађује са садржином инструмената тумачења које су у вези са државном помоћи усвојиле институције Европске заједнице.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 1а*

Давалац државне помоћи дужан је да се при додели државне помоћи унапред одређеном кориснику придржава ове уредбе, као и правила о државној помоћи садржаних у потврђеним међународним уговорима, која нису обухваћена овом уредбом.*

Акт који је основ за доделу државне помоћи корисницима који нису унапред одређени мора, у погледу услова за доделу државне помоћи, бити у складу са овом уредбом.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овој уредби имају следеће значење:

1) привредни субјекат (корисник државне помоћи) је свако правно и физичко лице које, независно од правног облика и начина финансирања, у обављању делатности производње или промета робе или пружања услуга на тржишту користи државну помоћ у било ком облику, изузев привредног субјекта у поступку приватизације;*

2) брисана је (види члан 3. Уредбе - 100/2011-53)

3) брисана је (види члан 3. Уредбе - 100/2011-53)

4) брисана је (види члан 3. Уредбе - 100/2011-53)

5) *привредни субјект у тешкоћама* је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњерочно, угрозили његов опстанак.*

Привредни субјект је у тешкоћама:*

(1) ако је одговорност за његове дугове ограничена а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;*

(2) ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;*

(3) ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.*

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан услов из става 1. ове тачке, ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.*

Привредном субјекту у тешкоћама, у сваком случају, државна помоћ може да се додели само ако докаже да не може да се опорави сопственим средствима, средствима својих власника/акционара, поверилаца или средствима из других извора на тржишту.*

Привредни субјект који је основан пре мање од три године не сматра се привредним субјектом у тешкоћама, изузев ако је реч о малом или средњем привредном субјекту који испуњава услове за отварање стечајног поступка;*

6) *велики пројекат улагања* је улагање у основна средства са оправданим трошковима већим од 50 милиона евра;

7) *брисана је* (види члан 1. Уредбе - 119/2014-28)

8) *оправдани трошкови* су трошкови за које је дозвољено доделити државну помоћ;

9) *висина државне помоћи (интензитет)* је износ државне помоћи изражен као проценат оправданих трошкова;

10) *почетно улагање* је улагање у материјалну и нематеријалну имовину, и то у случају:

(1) започињање обављања нове пословне делатности,

(2) проширења постојеће делатности,

(3) диверсификација постојећег производног програма у нове, додатне производе,

(4) битне промене у целокупном производном процесу постојеће делатности,

(5) стицања средстава која су у непосредној вези са привредним субјектом под условом да је тај привредни субјекат затворен или би био затворен да није купљен од стране независног инвеститора по тржишним условима;

11) *материјална имовина* је имовина која се односи на: земљиште, зграде, грађевине, постројења, машине и опрему;

12) *нематеријална имовина* је имовина која настаје преносом технологије, стицањем патентних права, лиценци, знања и искустава (*know-how*) или непатентираног техничког знања;

13) трошкови зарада су укупан износ који корисник државне помоћи стварно плаћа за рад запосленог и обухватају бруто зараду, тј. зараду која садржи порез и доприносе за обавезно социјално осигурање који се плаћају из зараде, као и доприносе који се плаћају на зараду;*

14) *оперативна државна помоћ* је помоћ намењена покривању дела текућих расхода привредног субјекта (трошкова зарада, транспортних трошкова, трошкова закупа и др);

15) *лице* које се теже запошљава је оно које:

1) није било у редовном радном односу у протеклих шест месеци, или

2) није стекло средње образовање или стручне квалификације, или

3) старије је од 50 година, или

4) живи као одрасли самац са једном или више издржаваних особа, или

5) ради у сектору или у струци у Републици Србији у којој је неравнотежа између полова бар 25% већа од просечне неравнотеже између полова у свим економским (привредним) секторима, а припада том премало заступљеном полу; или припада етничкој мањини у

Републици Србији којој је потребан развој њеног лингвистичког профила, стручног усавршавања или радног искуства како би побољшала изгледе за стално запослење;

16) *лице са инвалидитетом* је лице коме је признат инвалидитет у складу са прописима Републике Србије;*

16а) *заштићено запошљавање* у привредном субјекту је ако најмање 50% запослених чине лица са инвалидитетом;*

17) *ризици капитал* је финансирање у облику власничког капитала или у облику сличном власничком капиталу у раним фазама настанка и раног развоја привредног субјекта (фаза започињања, оснивања и развоја);*

18) *услуге од општег економског интереса* су делатности, односно послови којима се обезбеђује остваривање права грађана, односно задовољавање потреба грађана и организација, као и остваривање других законом утврђених интереса у одређеним областима.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Мали, средњи и велики привредни субјекти (број запослених и финансијске границе као мерила за одређивање врсте привредног субјекта)*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 2а*

Мали привредни субјект је привредни субјект за који се на основу чл. 26–2г ове уредбе утврди да има мање од 50 запослених и ако је његов годишњи промет и/или укупан годишњи биланс мањи од 10 милиона евра у динарској противвредности.*

Средњи привредни субјект је привредни субјект за који се на основу чл. 26–2г ове уредбе утврди да има између 50 и 250 запослених и ако је његов годишњи промет мањи од 50 милиона евра и/или укупан годишњи биланс мањи од 43 милиона евра у динарској противвредности.*

Велики привредни субјект је привредни субјект који није средњи или мали привредни субјект.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Независни, партнерски и повезани привредни субјекти, као мерила која се узимају у обзир при рачунању броја запослених и финансијских граница*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 26*

Независни привредни субјект је привредни субјект који није партнерски привредни субјект, нити повезани привредни субјект.*

Партнерски привредни субјекти су привредни субјекти који нису повезани привредни субјекти и између којих постоји следећи однос: један привредни субјект (привредни субјект који је виши у власничком низу), сам или заједно с једним или више повезаних привредних субјеката, има 25% или више капитала или гласачких права у другом привредном субјекту (привредни субјект који је нижи у власничком низу).*

Привредни субјект, ипак, сматра се независним и стога без привредног субјекта партнера, ако 25% капитала или гласачких права у њему достигну или престигну улагачи, који појединачно или заједно нису повезани са привредним субјектом, а то су:*

- 1) јавна инвестициона друштва, друштва с ризичним капиталом, појединци или групе појединаца чија је редовна делатност улагање ризичног капитала и који улажу власнички капитал у послове који се не котирају на берзи (тзв. пословни анђели), ако су њихова заједничка улагања у исти привредни субјект мања од 1.250.000 евра у динарској противвредности;*
- 2) универзитети или непрофитни истраживачки центри;*
- 3) институционални улагачи, укључујући регионалне развојне фондове;*
- 4) самостални орган локалне самоуправе која има у годишњем буџету мање од 10 милиона евра у динарској противвредности и мање од 5.000 становника.*

Повезани привредни субјекти су привредни субјекти између којих постоји неки од следећих односа:*

- 1) један привредни субјект има већину гласачких права акционара или чланова у другом привредном субјекту;*
- 2) један привредни субјект има право да именује или разреши већину чланова управе или надзорног одбора у другом привредном субјекту;*
- 3) један привредни субјект има доминантан утицај у другом привредном субјекту на основу уговора закљученог с тим другим привредним субјектом или одредбе у статуту тог другог привредног субјекта;*
- 4) један привредни субјект, који је акционар или члан у другом привредном субјекту, самостално контролише, на основу договора са осталим акционарима или члановима у том

другом привредном субјекту, већину гласачких права акционара или чланова у том другом привредном субјекту.*

Доминантан утицај у другом привредном субјекту не постоји ако улагачи из става 3. овог члана нису непосредно или посредно укључени у управљање тим другим привредним субјектом, без обзира на њихова права која имају као власници капитала.*

Повезани привредни субјекти су и они привредни субјекти између којих постоји, преко једног или више привредних субјеката, неки од односа описаних у ставу 4. овог члана као и привредни субјекти који имају једног или више улагача из става 3. овог члана.*

Повезани привредни субјекти су и они привредни субјекти између којих постоји, преко једног физичког лица или групе физичких лица која послују заједно, неки од односа описаних у ставу 4. овог члана, ако привредни субјекти своју делатност или део своје делатности обављају на истом релевантном тржишту или на суседним тржиштима.*

„Суседно тржиште” је тржите производа или услуга које се на вертикалном нивоу налази директно изнад или испод релевантног тржишта.*

Привредни субјект није мали или средњи привредни субјект ни ако јавни орган сам или више њих заједнички, непосредно или посредно, контролишу 25% или више капитала или гласачких права у привредном субјекту.*

Привредни субјект може дати изјаву о свом статусу независног привредног субјекта, партнерског привредног субјекта или повезаног привредног субјекта, као и изјаву о подацима из члана 2а ове уредбе. Ту изјаву привредни субјект може дати и кад је капитал тако распоређен да не може тачно да се одреди у чијој је својини, с тим што привредни субјект може онда у доброј вери изјавити да се основано може претпоставити да један или више међусобно повезаних привредних субјеката нема у својини 25% или више капитала. Давање оваквих изјава не утиче на могућност проверавања и испитивања њихове тачности.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Подаци који служе за одређивање броја запослених и финансијских граница и референтно
раздобље*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 2в*

Подаци о броју запослених и финансијским границама су подаци који се односе на последње одобрено рачуноводствено раздобље и израчунавају се на годишњој основи. Подаци се узимају у обзир почев од дана закључивања пословних књига. Висина

промета израчунава се без пореза на додату вредност (ПДВ) и осталих посредних пореза.*

Ако привредни субјект на дан закључивања пословних књига утврди да је на годишњој основи премашио број запослених или финансијске границе из члана 2а ове уредбе или да је пао испод тог броја, односно границе, он стиче или губи положај малог или средњег привредног субјекта само ако се то понови у току два узастопна рачуноводствена раздобља.*

Код новооснованих привредних субјеката чији редовни годишњи финансијски извештаји нису још одобрени, подаци се изводе путем процене у доброј вери, током пословне године.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Број запослених*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 2г*

Број запослених одговара броју годишњих радних јединица (у даљем тексту: ГРЈ), тј. броју запослених с пуним радним временом који су радили у привредном субјекту или у његово име током целе референтне године. Рад лица која нису радила целу референтну годину, лица која су радила непуно радно време, без обзира на то колико је трајало то радно време, и рад сезонских радника (на основу уговора о раду или уговора о обављању привремених и повремених послова) узима се као део ГРЈ.*

Особље привредног субјекта чине:*

- 1) запослени;*
- 2) лица која раде за подређени привредни субјект ако се сматрају запосленим;*
- 3) власници – менаџери;*
- 4) партнери који су редовно укључени у делатност привредног субјекта и који имају користи од финансијских предности привредног субјекта.*

Приправници или студенти који су на стручној обуци и који имају уговор о раду у својству приправника или уговор о стручном оспособљавању и усавршавању, не сматрају се особљем.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Одређивање података о привредном субјекту*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 2д*

Подаци о независном привредном субјекту, укључујући и број запослених, одређују се искључиво на основу његових редовних годишњих финансијских извештаја.*

Подаци о привредном субјекту који има партнерске привредне субјекте или повезане привредне субјекте, укључујући и број запослених, одређују се на основу редовних годишњих финансијских извештаја и осталих података привредног субјекта или на основу консолидованих финансијских извештаја привредног субјекта или консолидованих финансијских извештаја у којима је привредни субјект укључен путем консолидације.*

Подацима из става 2. овог члана додају се подаци о сваком партнерском привредном субјекту предметног привредног субјекта, који се налази на непосредно вишем или нижем нивоу у власничком низу од предметног привредног субјекта. Додавање је сразмерно проценту удела у капиталу или гласачким правима, шта је веће. Код друштава са узајамним уделима важи већи проценат.*

Подацима из ст. 2. и 3. овог члана додаје се **100%** података о сваком привредном субјекту који је непосредно или посредно повезан са предметним привредним субјектом, изузев ако ови подаци нису већ укључени у консолидовани финансијски извештај.*

Ради примене ст. 2, 3. и 4. овог члана, подаци о партнерским привредним субјектима предметног привредног субјекта, изводе се из њихових редовних годишњих финансијских извештаја или из других података у консолидованом облику и њима се додаје **100%** података о свим привредним субјектима који су с њима повезани, изузев ако ти подаци нису већ укључени у консолидовани финансијски извештај.*

Ради примене ст. 2, 3. и 4. овог члана, подаци о привредном субјекту који је повезан са предметним привредним субјектом, изводе се из његових редовних годишњих финансијских извештаја или из других података у консолидованом облику и њима се сразмерно додају подаци о сваком могућем привредном субјекту који је партнер овог повезаног привредног субјекта, и који се налази на непосредно вишем или непосредно нижем нивоу власничког низа од предметног привредног субјекта, изузев ако они нису укључени у консолидовани финансијски извештај у проценту који је најмање сразмеран проценту утврђеном на основу става 3. члана овог члана.*

Ако у консолидованим финансијским извештајима нема податка о запосленима у привредном субјекту, број запослених израчунава се сразмерним додавањем података од његових партнерских привредних субјеката и додавањем података од привредних субјеката с којим је повезан.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 3.

Категорије државне помоћи, која може да се додели у складу са овом уредбом, су:

1. Регионална државна помоћ;
2. Хоризонтална државна помоћ;
3. Секторска државна помоћ;
4. Државна помоћ мале вредности (*de minimis* државна помоћ);*
- 4а Државна помоћ за пружање услуга од општег економског интереса.*

1.1. Врсте регионалне државне помоћи утврђују се према примарним циљевима доделе, и то:

- 1) регионална инвестициона државна помоћ,
- 2) регионална државна помоћ за новоосноване мале привредне субјекте,*
- 3) регионална државна помоћ за оперативно пословање.

2.1. Хоризонтална државна помоћ утврђује се према примарним циљевима доделе, и то:

- 1) за мале и средње привредне субјекте,
- 2) за санацију и за реструктурисање привредног субјекта у тешкоћама,
- 3) за запошљавање,
- 4) за заштиту животне средине,
- 5) за истраживање, развој и иновације,
- 6) за усавршавање,
- 7) у облику ризичног капитала,
- 8) у области културе.

3.1. Специфичне врсте секторске државне помоћи, за које се овом уредбом прописују посебна правила за доделу, су:

- 1) у сектору **производње*** челика,
- 2) у сектору **вађења*** угља,
- 3) у сектору саобраћаја.

За доделу државне помоћи у свим осталим секторима, односно делатностима, разврстаним у складу са законом који уређује класификација делатности примењују се иста

правила која су овом уредбом утврђена за доделу регионалне и хоризонталне државне помоћи, осим ако овом уредбом није другачије прописано.

4.1. *De minimis* државна помоћ може да се додели само уколико није могуће доделити помоћ на основу правила за регионалну, хоризонталну и секторску државну помоћ.

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 4.

Државна помоћ намењена извозу је забрањена. Забрана доделе државне помоћи примењује се на обим извоза, управљање и руковођење дистрибутивном мрежом роба и текуће трошкове привредног субјекта директно повезане са извозним активностима.

Правило кумулације државне помоћи

Члан 5.

За исте оправдане трошкове, примењује се најповољнија висина државне помоћи утврђена овом уредбом, која представља горњу границу до које је дозвољено доделити укупан износ државне помоћи, без обзира:

- 1) да ли се државна помоћ додељује по основу једне или у комбинацији више шема и/или индивидуалних државних помоћи, и
- 2) да ли државну помоћ додељује Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе.

Давалац државне помоћи је дужан да, пре доделе државне помоћи од корисника прибави писану изјаву да ли му је и по ком основу из става 1. тач. 1) и 2) овог члана већ додељена државна помоћ за исте оправдане трошкове.

Конверзија

Члан 6.

Износ државне помоћи изражен у еврима у овој уредби конвертоваће се у динаре по званичном средњем девизном курсу Народне банке Србије на дан када је државна помоћ додељена.

Државна помоћ сматра се додељеном даном стављања на располагање кориснику државне помоћи.*

*Службени гласник РС, број 91/2012

Референтна и дисконтна каматна стопа*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Члан ба*

Референтна стопа је каматна стопа која се користи за обрачун износа и дисконтовања државне помоћи. Министарство надлежно за послове финансија прописује начин утврђивања, израчунавања и ажурирања основне референтне каматне стопе и израчунавања референтне и дисконтне каматне стопе које се користе за обрачун износа и дисконтовања државне помоћи и израчунавања износа додељене државне помоћи, а Комисија за контролу државне помоћи објављује на својој интернет страници.*

*Службени гласник РС, број 119/2014

II. РЕГИОНАЛНА ДРЖАВНА ПОМОЋ

Члан 7.

Регионална државна помоћ може да се додели за:

- 1) почетна улагања и отварање нових радних места повезаних са почетним улагањем – регионална инвестициона државна помоћ,
- 2) новоосноване мале привредне субјекте,*
- 3) оперативне трошкове пословања.

Регионална државна помоћ не може да се додели привредним субјектима који обављају делатност у секторима: челика, синтетичких влакана и угља, као ни привредним субјектима у тешкоћама.

*Службени гласник РС, број 100/2011

1. Регионална инвестициона државна помоћ

Члан 8.

Висина регионалне инвестиционе државне помоћи која се додељује великим привредним субјектима утврђује се до 50% оправданих трошкова за почетна улагања.

Висина регионалне инвестиционе државне помоћи из става 1. овог члана може да се повећа за мале привредне субјекте **за највише 20 процентних поена***, а за средње привредне субјекте **за највише 10 процентних поена***. Повећање висине не односи се на привредне субјекте у сектору транспорта и на велике инвестиционе пројекте у било ком сектору.

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 9.

Оправдани трошкови за доделу регионалне инвестиционе државне помоћи су трошкови улагања у:

- 1) почетна инвестициона улагања (материјална и нематеријална имовина),
- 2) нова радна места повезана са почетним улагањем.

Оправдани трошкови у малим и средњим привредним субјектима су и трошкови припреме студија и консултантских услуга који су повезани са почетним улагањем ако висина државне помоћи износи до 50% стварно насталих трошкова.*

У случају куповине привредног субјекта, који је затворен или би био затворен уколико не би био купљен, оправдани трошкови су трошкови куповине имовине тог привредног субјекта од трећег лица по тржишним условима.

Имовина која се стиче куповином мора бити нова, изузев у случају када се државна помоћ додељује малим и средњим привредним субјектима. У случају преузимања, износ средстава за чије је стицање државна помоћ већ била одобрена пре куповине, одбија се од укупног износа.

Трошкови везани за стицање имовине која је под закупом, осим земљишта и зграда, су оправдани само ако закуп има облик финансијског лизинга и садржи обавезу куповине имовине, на крају периода закупа. У случају закупа земљишта и зграда, закуп се мора наставити најмање пет година након предвиђеног датума завршетка пројекта улагања, односно три године за мале и средње привредне субјекте.

Са становишта регионалне инвестиционе државне помоћи, трошкови који се односе на набавку транспортних средстава и опреме у сектору транспорта не сматрају се оправданим трошковима.

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 10.

Регионална инвестициона државна помоћ намењена улагању у нематеријалну имовину може да се додели под следећим условима:

- 1) да се средства искључиво користе у привредном субјекту који је корисник регионалне државне помоћи,
- 2) да се обрачунава амортизација у складу са важећим прописима,
- 3) да се средства налазе и остају у имовини тог привредног субјекта, односно да су исказана у његовом билансу стања најмање пет година (односно три године за мале и средње привредне субјекте),
- 4) да су средства купљена од трећег лица по тржишним условима.

Оправдани трошкови улагања у набавку нематеријалне имовине за велике привредне субјекте износе до 50% укупних оправданих трошкова улагања, а за мале и средње привредне субјекте до 100%.

Члан 11.

У случају да се износ регионалне инвестиционе државне помоћи израчунава на основу процењених трошкова зарада за отварање нових радних места, морају да буду испуњени следећи услови:

- 1) да радно место мора да буде непосредно повезано са почетном инвестицијом, а отворено је у року од три године од завршетка инвестиције;
- 2) да улагање мора да резултира нето повећањем броја запослених у привредном субјекту у поређењу са просечним бројем запослених у протеклих 12 месеци, а у случају да се неко радно место затвори у том периоду, мора се одузети од броја новоотворених радних места;
- 3) да нова радна места буду очувана у периоду од најмање пет година у случају великих привредних субјеката, односно три године у случају малих и средњих привредних субјеката од датума када је радно место први пут попуњено.

Износ регионалне инвестиционе државне помоћи не сме да премаши одређени проценат трошкова зараде запосленог у периоду од две године и тај проценат је једнак дозвољеној висини за инвестициону државну помоћ из члана 8. ове уредбе.

Члан 12.

Укупан износ регионалне инвестиционе државне помоћи се израчунава на бази:

- 1) оправданих трошкова за почетна инвестициона улагања,
- 2) процењених трошкова * зарада за новоотворена радна места повезана са улагањем у двогодишњем периоду,
- 3) комбинацијом метода из става 1. тач. 1) и 2) овог члана под условом да помоћ не премаши најповољнији износ који произлази из примене једног или другог начина израчунавања.

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 13.

Висина регионалне инвестиционе државне помоћи за велика почетна улагања утврђује се на следећи начин:

- 1) за оправдане трошкове до 50 милиона евра у динарској противвредности - **до 50% тих трошкова***,
- 2) за део оправданих трошкова од 50 – 100 милиона евра у динарској противвредности – **до 25% тих трошкова***
- 3) за део оправданих трошкова већи од 100 милиона евра у динарској противвредности - **до 17% тих трошкова***.

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 14.

Корисник регионалне инвестиционе државне помоћи мора да обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или из других извора који не садрже државну помоћ.

Почетне инвестиције и новоотворена радна места повезана са овим инвестицијама морају опстати у истом подручју, односно региону, најмање пет година (у случају малих и средњих привредних субјеката три године) након завршетка пројекта.

Регионална инвестициона државна помоћ намењена малим и средњим привредним субјектима не може да се додели привредном субјекту уколико се пре почетка реализације пројекта није јавио као потенцијални корисник државне помоћи, на начин и под условима које је одредио давалац државне помоћи.

Регионална инвестициона државна помоћ не може да се додели великом привредном субјекту пре него што, поред услова из става 3. овог члана, давалац државне помоћи,

увидом у документацију добијену од корисника, не утврди да додела ове државне помоћи утиче на:

- 1) знатно повећања величине пројекта, или
- 2) знатно повећања укупног износа средстава које корисник улаже у пројекат, или
- 3) знатно повећања брзине реализације пројекта, или
- 4) реализацију пројекта, који без доделе државне помоћи не би могао да буде остварен.

2. Регионална државна помоћ новооснованим малим привредним субјектима

Члан 15.

Регионална државна помоћ може **сукцесивно*** да се додели новооснованим малим привредним субјектима у износу до два милиона евра у динарској противвредности **по привредном субјекту*** под условом да су оправдани трошкови стварно настали у периоду од пет година након оснивања привредног субјекта.

Висина државне помоћи не сме бити већа од 40% оправданих трошкова насталих у прве три године пословања и 30% у следеће две године.

Годишњи износ државне помоћи која се додељује новооснованим малим привредним субјектима не сме прећи 33% од износа одређеног ставом 1. овог члана.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 16.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи из члана 15. став 1. ове уредбе су:

- 1) трошкови за правне, саветодавне, консултантске и административне услуге директно повезане са оснивањем привредног субјекта,
- 2) камате на финансијска средства обезбеђена из спољних извора и дивиденде на сопствено ангажовани капитал које не прелазе референтну стопу,
- 3) накнаде за изнајмљивање производних постројења/опреме,
- 4) фиксни трошкови – трошкови утрошка енергије, воде, грејања, порези (осим ПДВ-а и пореза на добит) и административне накнаде,
- 5) амортизација, **трошкови закупа и лизинга*** производних постројења/опреме са правом коришћења до истека уговора, као и трошкови зарада и трошкови обавезног социјалног осигурања под условом да главна улагања или мере за отварање радних места и запошљавања не садрже друге облике државне помоћи.

*Службени гласник РС, број 100/2011

3. Регионална државна помоћ за оперативно пословање

Члан 17.

Регионална државна помоћ може да се додели и за покривање оперативних трошкова пословања, и то само уколико су кумулативно испуњени следећи услови:

- 1) да државна помоћ * доприноси **равномерном*** регионалном развоју,
- 2) да је државна помоћ пропорционална тешкоћама које треба да се отклоне,
- 3) да је државна помоћ временски ограничена и **да се поступно смањује***.

*Службени гласник РС, број 100/2011

III. ХОРИЗОНТАЛНА ДРЖАВНА ПОМОЋ

1. Државна помоћ за мале и средње привредне субјекте

Члан 18.

Државна помоћ за мале и средње привредне субјекте не може да се додели привредним субјектима у сектору вађења угља, ни привредним субјектима у тешкоћама.

Члан 19.

Државна помоћ малим и средњим привредним субјектима може да се додели за трошкове саветодавних услуга и не може да буде виша од 50% оправданих трошкова.*

Оправдани трошкови саветодавних услуга су трошкови ангажовања спољних консултаната.*

Саветодавне услуге из става 2. овог члана не односе се на редовне и уобичајене услуге пореског саветовања, редовне правне услуге или услуге рекламирања.

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 20.

Државна помоћ малим и средњим привредним субјектима може да се додели за учешће на сајмовима и изложбама. Висина државне помоћи не може да буде виша од 50% оправданих трошкова.

Оправдани трошкови за учешће на сајмовима и изложбама су трошкови настали изнајмљивањем, постављањем и вођењем штанда за прво учествовање привредног субјекта на одређеном сајму или изложби.

Државна помоћ из става 1. овог члана може да се додели за учешће на различитим сајмовима, али не и за више учешћа на истом сајму.

2. Државна помоћ за санацију и за реструктурисање привредног субјекта у тешкоћама

Члан 21.

Брисан је ранији став 1. (види члан 15. Уредбе - 100/2011-53)

Државна помоћ за санацију и за реструктурисање не може да се додели привредном субјекту у секторима производње челика и угља.*

Државна помоћ из става 1. овог члана не може да се додели новооснованом привредном субјекту и уколико је његова почетна финансијска позиција несигурна, као ни привредном субјекту у секторима производње угља и челика.

Државна помоћ за санацију и за реструктурисање може да се додели и привредном субјекту над којим је отворен стечајни поступак, ради опстанка и настављања делатности привредног субјекта.*

Ако привредни субјект припада великој пословној групацији, а испуњава услове за доделу државне помоћи за санацију или за реструктурисање, државна помоћ може да му се додели ако докаже да су тешкоће само његове, да су превелике да би с њима могла да се избори сама пословна групација и да оне нису настале као резултат арбитрарне расподеле трошкова унутар пословне групације.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 22.

Државна помоћ за санацију може да се додели уколико су испуњени следећи услови:

1) да је намењена одржању ликвидности, а додељује се у облику гаранција за кредите или кредита;

2) да сваки кредит буде враћен уз уобичајену комерцијалну каматну стопу (најмање упоредиву са референтном каматном стопом из члана 2. ове уредбе), а све обавезе по гаранцијама окончане у року до шест месеци након исплате прве рате привредном субјекту;

3) да је државна помоћ једнократна и мора да буде оправдана озбиљним социјалним и економским тешкоћама;

4) да је помоћ ограничена на износ који је потребан да би привредни субјекат наставио делатност у периоду за који му је помоћ додељена (покривајући трошкове зарада, уобичајених набавки, спровођења организационих промена, брзог одустајања од делатности које стварају губитке итд.);*

5) да се одобрава само за период неопходан за израду плана реструктурисања, који не може бити дужи од шест месеци.

Давалац државне помоћи је дужан да, од корисника државне помоћи за санацију најкасније у року од шест месеци од доделе државне помоћи прибави следећа документа:

а) план реструктурисања или

б) план ликвидације или

в) доказ да је кредит враћен у целости или да је гаранција истекла.

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 23.

Државна помоћ за реструктурисање може да се додели само уколико су кумулативно испуњени следећи услови:

1) да је привредни субјекат израдио план реструктурирања који обухвата:

(а) поновно успостављање дугорочне конкурентности привредног субјекта у току разумног временског периода на основу реалних претпоставки о будућим условима пословања, **што укључује и одустајање од делатности које стварају губитке***,

(б) ликвидацију организационих делова у привредном субјекту који су узроковали губитке, што укључује и социјалне мере у корист вишка радне снаге чије трошкове не плаћа корисник државне помоћи*,

(в) опис околности које су довеле до тешкоћа да би се оценило да ли су предложене мере одговарајуће,

(г) да је предвиђен такав облик организовања који ће привредном субјекту омогућити да после завршетка реструктурисања, без додатне помоћи, покрије све своје трошкове укључујући амортизацију и финансијске обавезе,

- (д) да је одређен датум почетка и завршетка процеса реструктурисања,
- 2) да привредни субјекат предузима компензационе мере како би се избегли значајнији поремећаји на тржишту: пренос или продаја имовине, смањење капацитета или заступљености на тржишту. Компензационе мере се не односе на мале привредне субјекте,
- 3) да је износ и висина државне помоћи ограничен на минимум неопходан за спровођење мера из плана реструктурисања.

Корисник државне помоћи финансира део трошкова процеса реструктурисања из сопствених средстава или из спољних извора финансирања по тржишним условима, и то:

- а) мали привредни субјекти у износу од најмање 25%
- б) средњи привредни субјекти у износу од најмање 40%
- в) велики привредни субјекти у износу од најмање 50%.

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 24.

Државна помоћ за санацију и за реструктурисање може да се додели само једанпут, а изузетно поново по истеку 10 година.*

Ако је привредном субјекту једанпут већ додељена државна помоћ за санацију или за реструктурисање, а прошло је мање од 10 година од додељивања помоћи за санацију или окончаног процеса реструктурисања или заустављања примене плана реструктурисања (рачуна се оно што је најкасније уследило), нова државна помоћ за санацију или за реструктурисање допуштена је у следећим случајевима:*

- 1) ако се државна помоћ за реструктурисање додељује после помоћи за санацију, као део јединственог процеса реструктурисања;*
- 2) ако је додељена државна помоћ за санацију, а није уследило реструктурисање уз помоћ државе:*
- (а) ако основано може да се претпостави да ће привредни субјект после доделе државне помоћи за санацију постати дугорочно одржив, и*
- (б) ако је нова државна помоћ за санацију или за реструктурисање постала неопходна најраније после пет година, због околности које нису могле да се предвиде и за које привредни субјект није одговоран;*
- 3) ако постоје изузетне и непредвидиве околности за које привредни субјект није одговоран.*

Давалац државне помоћи је дужан да, одмах по добијању обавештења од корисника државне помоћи да је процес реструктурисања завршен, о томе обавести Комисију за контролу државне помоћи, писаним путем.

Шема за доделу државне помоћи за санацију и/или реструктурисање малих и средњих привредних субјеката у тешкоћама дозвољена је:*

- 1) ако привредни субјекат одговара дефиницији малих и средњих привредних субјеката из ове уредбе,***
- 2) ако су испуњени услови за доделу државне помоћи за санацију, нарочито ако је испуњен услов ограничења од шест месеци,***
- 3) ако су испуњени услови за доделу државне помоћи за реструктурисање, нарочито ако је испуњен услов везан за план реструктурисања,***
- 4) ако износ државне помоћи није већи од 10 милиона евра у динарској противвредности, укључујући и помоћ из других извора или других шема.***

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 24а*

Давалац државне помоћи дужан је да писмено обавести Комисију за контролу државне помоћи о томе да је процес реструктурисања окончан, чим о томе добије обавештење од корисника државне помоћи.*

Давалац државне помоћи дужан је да доставља Комисији за контролу државне помоћи редовне годишње извештаје о напретку испуњења плана реструктурисања, све до окончања процеса реструктурисања.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

3. Државна помоћ за запошљавање

Члан 25.

Државна помоћ за запошљавање може да се додели привредним субјектима у свим секторима, осим привредним субјектима у сектору угља и привредним субјектима у тешкоћама.

Државна помоћ за запошљавање може да се додели за запошљавање лица која се теже запошљавају и за лица са инвалидитетом, и то у облику субвенција за зараде и за надокнаду додатних трошкова запошљавања лица са инвалидитетом.

Државна помоћ за лица која се теже запошљавају и лица са инвалидитетом може да се додели уколико доводи до нето повећања броја лица која се теже запошљавају или лица са инвалидитетом код одређеног привредног субјекта или за додатне трошкове средстава или опреме намењених лицима са инвалидитетом.

3.1. Државна помоћ за запошљавање лица која се теже запошљавају

Члан 26.

Државна помоћ за запошљавање лица која се теже запошљавају, може да се додели у облику субвенција за зараде под следећим условима:

- 1) да запошљавање има за последицу нето повећање броја запослених,
- 2) да лице које се теже запошљава, осим у случају законског прекида запослења због повреде радне обавезе, има право на непрекидно запослење у минималном периоду који је прописан законом или колективним уговором о запослењу.

Висина државне помоћи не сме да буде већа од 50% оправданих трошкова.

Уколико је период запослења лица која се теже запошљавају краћи од 12 месеци, државна помоћ се пропорционално смањује.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за запошљавање лица која се теже запошљавају су трошкови зарада лица која се теже запошљавају у периоду од највише 12 месеци по запошљавању, односно у периоду од 24 месеца уколико је лице које се теже запошљава било незапослено 24 месеца или дуже.

3.2. Државна помоћ за запошљавање лица са инвалидитетом

Члан 27.

Државна помоћ за запошљавање лица са инвалидитетом може да се додели у облику субвенција за зараде под условима наведеним у члану 26. став 1. ове уредбе.

Висина државне помоћи не сме да буде већа од 75% оправданих трошкова.

Уколико је период запослења лица са инвалидитетом краћи од 12 месеци, државна помоћ се пропорционално смањује.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за запошљавање лица са инвалидитетом су трошкови зарада у било ком периоду у ком је лице са инвалидитетом запослено.

3.3. Државна помоћ за накнаду додатних трошкова запошљавања лица са инвалидитетом

Члан 28.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за накнаду додатних трошкова запошљавања лица са инвалидитетом су трошкови, осим трошкова зарада наведених у члану 27. ове уредбе, који су додатни у односу на оне трошкове које би привредни субјекат сносио да запошљава раднике без инвалидитета, у периоду у коме је радник са инвалидитетом запослен.

Оправдани додатни трошкови за доделу државне помоћи за накнаду додатних трошкова запошљавања лица са инвалидитетом су:

- 1) трошкови прилагођавања пословног простора,
- 2) трошкови запошљавања особља само за време док пружају помоћ радницима са инвалидитетом,
- 3) трошкови прилагођавања или набавке опреме, односно набавке и провере рачунских програма (software) које користе радници са инвалидитетом, укључујући прилагођену или помоћну технолошку опрему,
- 4) трошкови изградње, инсталирања или ширења привредног субјекта и уградње опреме, *** ако корисник државне помоћи спроводи заштићено запошљавање*** као и сви трошкови администрације и превоза који су директна последица запошљавања радника са инвалидитетом.

Висина државне помоћи за накнаду додатних трошкова не сме да буде већа од 100% оправданих трошкова.

*Службени гласник РС, број 100/2011

3.3.a Одступање од правила о кумулацији државне помоћи*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 28а*

Државна помоћ за лица са инвалидитетом из чл. 27. и 28. ове уредбе може да се, у погледу истих оправданих трошкова, кумулира с другом државном помоћи предвиђеном овом уредбом и преко горње границе утврђене чланом 5. став 1. ове уредбе, ако се том

кумуляцијом не прелази 100% меродавних трошкова у сваком периоду у коме су предметна лица била запослена.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

4. Државна помоћ за заштиту животне средине

Члан 29.

Државна помоћ за заштиту животне средине може да се додели за отклањање или спречавање штета природном окружењу или природним изворима (богатствима) насталим активностима корисника, за смањење ризика од таквих штета или за већу ефикасност коришћења природних богатстава, укључујући мере за уштеду енергије и коришћење обновљивих извора енергије.

Државна помоћ за заштиту животне средине може да се додели привредним субјектима у свим секторима, осим у сектору саобраћаја у области инфраструктуре у ваздушном, друмском и железничком саобраћају, као и унутрашњој пловидби.

Државна помоћ за заштиту животне средине не може да се додели малом и средњем привредном субјекту уколико се пре почетка реализације пројекта није јавио као потенцијални корисник државне помоћи на начин и под условима које је одредио давалац државне помоћи.

Државна помоћ за заштиту животне средине великом привредном субјекту не може да се додели пре него што, поред услова наведених у ставу 3. овог члана, давалац државне помоћи, увидом у документацију добијену од корисника, не утврди да без доделе државне помоћи корисник неће моћи да обезбеди планирани ниво заштите животне средине.

4.1. Државна помоћ за достизање виших стандарда од важећих у Републици Србији или за повећање нивоа заштите животне средине у одсуству стандарда

Члан 30.

Државна помоћ за достизање виших стандарда од важећих у Републици Србији или за повећање нивоа заштите животне средине у одсуству стандарда може да се додели за инвестицију која:

1) омогућава кориснику да повећа ниво заштите животне средине као резултат његове активности изнад важећих стандарда за заштиту животне средине у Републици Србији, или

2) омогућава кориснику да повећа ниво заштите животне средине као резултат његове активности у одсуству стандарда за заштиту животне средине у Републици Србији

Државна помоћ не може да се додели у случају када та помоћ треба да обезбеди достизање стандарда у Републици Србији који су донети, ступили на снагу, али се још не примењују.

Изузетно од става 2. овог члана, државна помоћ за набавку нових превозних средстава за обављање превоза у друмском, железничком и ваздушном саобраћају, као и у унутрашњој пловидби може да се додели уколико ова превозна средства испуњавају услове нових стандарда који су ступили на снагу у Републици Србији, али се још не примењују.

Члан 31.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за достизање виших стандарда од важећих у Републици Србији или за повећање нивоа заштите животне средине у одсуству стандарда су трошкови улагања у материјалну и нематеријалну имовину.

Оправдани трошкови из става 1. овог члана морају да буду ограничени на додатне трошкове улагања неопходне за постизање вишег нивоа заштите животне средине него што захтевају стандарди у Републици Србији, или које би корисник достигао у одсуству стандарда, а без доделе државне помоћи.

Оправдани трошкови из става 1. овог члана се израчунавају као нето разлика између користи и трошкова пословања везаних за додатна улагања за заштиту животне средине, који се јављају током првих пет година трајања тог улагања.

Члан 32.

Висина државне помоћи износи, и то:

- 1) за велике привредне субјекте – до 50% оправданих трошкова
- 2) за средње привредне субјекте – до 60% оправданих трошкова
- 3) за мале привредне субјекте – до 70% оправданих трошкова.

Кад улагање укључује набавку имовине за еколошку иновацију или за почетак пројекта еколошке иновације, висина државне помоћи може да се повећа за највише 10 процентних поена:*

- 1) ако су имовина или пројекат еколошке иновације нови или барем значајно бољи од врхунске технологије у истом сектору индустрије у Републици Србији, што се доказује прецизним описом иновације и тржишних услова у којима је она уведена или проширена, при чему се иновација упоређује са процесима или организационим техникама које применом врхунске технологије у истом сектору индустрије користе други привредни субјекти,*

2) ако је очекивана корист по животну средину значајно виша од побољшања које произлази из општег развоја врхунске технологије у делатностима које служе за поређење. Кад могу да се користе квантитативни параметри за упоређење еколошких иновативних делатности са стандардним еколошки неиновативним делатностима, „значајно виши” означава да гранично побољшање које се очекује од еколошко иновативних делатности у погледу смањеног ризика за животну средину или загађења или побољшања ефикасности потрошње енергије или ресурса – мора да буде најмање двоструко веће од граничног побољшања које се очекује од општег развоја неиновативних делатности које служе за поређење. У случају кад тај приступ није примерен или кад није могуће квантитативно упоређивање, захтев за додељивање државне помоћи мора да садржи подробен опис метода који се користи за оцену испуњености критеријума „значајно виши” и да обезбеди стандард који је упоредљив са стандардом овог метода,*

3) иновативна природа имовине или пројекта садржи јасан степен ризика у технолошком, тржишном или финансијском смислу, који је већи од ризика који се обично повезује са неиновативном имовином или пројектом у делатностима које служе за поређење, а тај ризик може да се прикаже у облику трошкова повезаних са приходом привредног субјекта, времена потребног за развој, очекиване добити од еколошке иновације упоређене с трошковима, вероватноће неуспеха, итд.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

4.2. Државна помоћ за рано усклађивање са новим стандардима

Члан 33.

Државна помоћ за рано усклађивање са новим стандардима у Републици Србији који повећавају ниво заштите животне средине, али још нису у примени, може да се додели само за улагања извршена и завршена најмање годину дана пре почетка примене ових стандарда.

Члан 34.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за рано усклађивање са новим стандардима морају да буду ограничени на додатне трошкове улагања потребне да се достигне ниво заштите животне средине који захтевају нови стандарди у Републици Србији у поређењу са нивоом заштите животне средине пре примене ових стандарда.

Оправдани трошкови из става 1. овог члана израчунавају се као нето разлика између користи и трошкова пословања везаних за додатна улагања за рано усклађивање са новим стандардима који се јављају током првих пет година трајања тог улагања.

Члан 35.

У случају да завршетак пројекта и његова примена настану у периоду између једне и три године пре датума ступања на снагу стандарда, висина државне помоћи не сме да пређе:

- 1) за мале привредне субјекте 20% оправданих трошкова,
- 2) за средње привредне субјекте 15% оправданих трошкова,
- 3) за велике привредне субјекте 10% оправданих трошкова.

У случају да завршетак пројекта и његова примена настану у периоду дужем од три године пре датума ступања на снагу стандарда, висина државне помоћи не сме да пређе:

- 1) за мале привредне субјекте 25 % оправданих трошкова,
- 2) за средње привредне субјекте 20 % оправданих трошкова,
- 3) за велике привредне субјекте 15% оправданих трошкова.

4.3. Државна помоћ за постизање уштеде енергије

Члан 36.

Државна помоћ привредним субјектима за постизање уштеде енергије може да се додели као инвестициона и као оперативна помоћ.

Члан 37.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за постизање уштеде енергије морају бити ограничени на додатне трошкове улагања неопходне за постизање уштеде енергије изнад нивоа који захтевају стандарди у Републици Србији.

Оправдани трошкови из става 1. овог члана израчунавају се као нето разлика између користи и трошкова пословања везаних за додатна улагања за уштеду енергије који се јављају током првих пет година трајања тог улагања за велике привредне субјекте, а за мале и средње привредне субјекте током прве три године.

Члан 38.

Висина инвестиционе државне помоћи утврђује се, и то:

- 1) за мале привредне субјекте - до 80% оправданих трошкова,
- 2) за средње привредне субјекте - до 70% оправданих трошкова,
- 3) за велике привредне субјекте - до 60% оправданих трошкова.

Члан 39.

Оперативна државна помоћ може да се додели ако су испуњени следећи услови:

- 1) да је државна помоћ ограничена на надокнађивање додатних производних трошкова који произлазе из улагања, узимајући у обзир користи произашле из уштеде енергије. Приликом одређивања износа оперативне помоћи, свака помоћ за улагање додељена привредном субјекту за ново постројење мора да се одузме од производних трошкова,
- 2) да је државна помоћ ограничена на пет година,
- 3) да у случају доделе државне помоћи која се постепено смањује, висина помоћи не прелази 100% додатних трошкова у првој години, али мора линеарно бити сведена на нулу на крају пете године. У случају доделе државне помоћи која се не смањује постепено, висина државне помоћи не сме прећи 50% додатних трошкова.

4.4. Државна помоћ за производњу енергије из обновљивих извора

Члан 40.

Државна помоћ за производњу енергије из обновљивих извора може да се додели као инвестициона и као оперативна државна помоћ уколико не постоји обавезни стандард у Републици Србији у погледу учешћа енергије из обновљивих извора за индивидуалне привредне субјекте.

Инвестициона и оперативна државна помоћ за производњу биогорива дозвољена је само у случају одрживих биогорива.

Члан 41.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за производњу енергије из обновљивих извора обухватају додатне трошкове улагања које сноси привредни субјекат у поређењу са класичном електраном или класичним системом грејања са истим капацитетом у смислу учинка производње енергије.

Оправдани трошкови из става 1. овог члана израчунавају се као нето разлика између користи и трошкова пословања везаних за додатна улагања за производњу енергије из обновљивих извора који се јављају током првих пет година трајања тог улагања.

Члан 42.

Висина инвестиционе државне помоћи може да се додели:

- 1) малим привредним субјектима – до 80% **оправданих*** трошкова,

- 2) средњим привредним субјектима – до 70% **оправданих*** трошкова,
- 3) великим привредним субјектима – до 60% **оправданих*** трошкова.

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 43.

Оперативна државна помоћ може да се додели за **разлику*** између трошкова производње енергије из обновљивих извора и тржишне цене тог облика енергије и односи се на производњу енергије из обновљивих извора са циљем продаје на тржишту и за сопствену потрошњу привредног субјекта.

Оперативна државна помоћ може да се додели само до завршетка процеса амортизације предметне инвестиције и не сме бити већа од трошкова те инвестиције. Приликом одређивања износа оперативне државне помоћи, свака државна помоћ додељена привредном субјекту за улагање у ново постројење мора да се одузме од производних трошкова.

Оперативна државна помоћ може да се додели, поред услова наведених у ставу 2. овог члана и под условима из члана 39. ове уредбе.

*Службени гласник РС, број 100/2011

4.5. Државна помоћ за постројења за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије (когенерација)

Члан 44.

Државна помоћ за когенерацију може да се додели као инвестициона и као оперативна државна помоћ.

Инвестициона државна помоћ за когенерацију може да се додели под условом да нова когенерацијска јединица укупно остварује уштеду примарне енергије у поређењу са одвојеном производњом или да унапређење постојеће когенерацијске јединице или претварање постојећег енергетског постројења у когенерацијску јединицу остварује уштеду примарне енергије у поређењу са изворном ситуацијом.

Члан 45.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за когенерацију морају бити ограничени на додатне трошкове улагања неопходне за успостављање високо ефикасног когенерацијског постројења у поређењу са одговарајућим улагањем.

Оправдани трошкови из става 1. овог члана морају да се израчунавају као нето разлика између користи пословања и трошкова пословања везаних за додатна улагања за когенерацију који се јављају током првих пет година трајања тог улагања.

Члан 46.

Висина инвестиционе државне помоћи утврђује се, и то:

- 1) за мале привредне субјекте – до 80% оправданих трошкова,
- 2) за средње привредне субјекте – до 70% оправданих трошкова,
- 3) за велике привредне субјекте – до 60% оправданих трошкова.

Члан 47.

Оперативна државна помоћ може да се додели, под условима наведеним у члану 43. ове уредбе, привредним субјектима који снабдевају тржиште преко дистрибутивне мреже електричном и топлотном енергијом, када су трошкови производње те енергије изнад њихове тржишне цене, као и за индустријско коришћење комбиноване производње електричне и топлотне енергије ако је производна цена једне јединице енергије уз коришћење те технологије већа од тржишне цене једне јединице класичне енергије.

4.6. Државна помоћ за енергетски ефикасно даљинско грејање*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 48.

Инвестициона државна помоћ за **енергетски ефикасно*** даљинско грејање може да се додели под условом да комбинована делатност производње топлоте и дистрибуирања топлоте доводи до уштеда примарне енергије и да су улагања намењена за коришћење и дистрибуцију отпадне топлоте у циљу даљинског грејања.

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 49.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за **енергетски ефикасно*** даљинско грејање морају бити ограничени на додатне трошкове улагања неопходне за остваривање енергетски ефикасног даљинског грејања у поређењу са одговарајућим улагањем.

Оправдани трошкови из става 1. овог члана израчунавају се као нето разлика између користи пословања и трошкова пословања везаних за додатна улагања који се јављају током првих пет година трајања тог улагања.

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 50.

Висина инвестиционе државне помоћи утврђује се, и то:

- 1) за мале привредне субјекте - до 70% оправданих трошкова,
- 2) за средње привредне субјекте - до 60% оправданих трошкова,
- 3) за велике привредне субјекте - до 50% оправданих трошкова.

4.7. Државна помоћ за управљање отпадом

Члан 51.

Државна помоћ за управљање отпадом од других привредних субјеката укључујући и активности поновне употребе, рециклаже и прераде може да се додели само уколико су кумулативно испуњени следећи услови:

- 1) да је улагање усмерено на смањивање загађења које производе други привредни субјекти – загађивачи и не покрива загађење које производи корисник те помоћи,
- 2) да помоћ не ослобађа загађиваче плаћања накнаде према прописима којима се уређује заштита животне средине и управљање отпадом или накнада која се сматра нормалним трошком привредног субјекта које је загађивач,
- 3) да улагање побољшава процес у коме је коришћење отпада за производњу готових производа економски профитабилно или користи конвенционалне технологије на иновативан начин,
- 4) да отпад који се прерађује у противном би био одложен или прерађен на начин који је мање прихватљив за животну средину,
- 5) да улагање не повећава само потражњу за предметима који ће се рециклирати, већ повећава и прикупљање тог отпада.

Члан 52.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за управљање отпадом су додатни инвестициони трошкови неопходни за остваривање улагања за управљање отпадом, у поређењу са конвенционална производњом истог капацитета која не укључује управљање отпадом.

Оправдани трошкови из става 1. овог члана израчунавају се као нето разлика између користи пословања и трошкова пословања везаних за додатна улагања за управљање отпадом који се јављају током првих пет година трајања тог улагања.

Члан 53.

Висина инвестиционе државне помоћи утврђује се и то:

- 1) за мале привредне субјекте – до 70% оправданих трошкова
- 2) за средње привредне субјекте – до 60% оправданих трошкова
- 3) за велике привредне субјекте – до 50% оправданих трошкова.

4.8. Државна помоћ за санацију контаминираних локација

Члан 54.

Инвестициона државна помоћ привредним субјектима који отклањају штете нанете животној средини санацијом контаминираних локација, може да се додели само уколико води побољшању заштите животне средине.

Штета нанета животној средини у смислу става 1. овог члана односи се на погоршање квалитета тла, површинских или подземних вода.

Државна помоћ не може да се додели уколико загађивач може да се идентификује, и у том случају примењује се начело „загађивач плаћа”. Уколико загађивач није идентификован или му се не може наложити да сноси трошкове санације, државна помоћ може да се додели лицу које врши санацију.

Члан 55.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за санацију контаминираних локација су сви трошкови који се односе на обављање санације контаминираних подручја умањени за износ повећања вредности земљишта на том подручју.

Члан 56.

Државна помоћ за санацију контаминираних локација може да се додели у висини до 100% оправданих трошкова. Укупан износ помоћи не сме бити већи од стварних трошкова које сноси привредни субјекат.

4.9. Државна помоћ за измештање привредних субјеката

Члан 57.

Инвестициона државна помоћ за измештање привредних субјеката на нове локације из разлога заштите животне средине може да се додели под следећим условима:

- 1) да промена локације буде извршена ради заштите животне средине или спречавања наношења штете животној средини и о тој промени мора постојати одлука надлежног органа или судска одлука или мора бити резултат договора привредног субјекта и надлежног органа,
- 2) да привредни субјекат задовољава највише стандарде заштите животне средине који се примењују на новој локацији након измештања.

Државна помоћ може да се додели само привредним субјектима који послују у урбаним срединама или у посебним срединама у Републици Србији заштићеним законом као природна станишта биљног и животињског света, који обављају активности у складу са законом, али због већег степена загађивања животне средине изазваног тим активностима, морају да буду измештена на другу локацију.

Члан 58.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за измештање привредних субјеката су:

- 1) трошкови за куповину земљишта, изградњу или куповину нових постројења, али само истог капацитета као постројења која су напуштена,
- 2) трошкови пенала које сноси привредни субјекат због раскидања уговора о закупу земљишта или зграда уколико је због одлуке надлежног органа или судске одлуке о промени локације дошло до превременог раскида уговора.

При одређивању износа оправданих трошкова, одбија се:

- 1) добит од продаје или изнајмљивања напуштеног постројења или земљишта,
- 2) накнада добијена по основу експропријације (лишавања својине),
- 3) било која друга добит у вези са премештањем постројења, посебно добит која, у тренутку премештања, произлази из унапређења технологије која се користи,
- 4) улагања ради повећања капацитета.

Члан 59.

Висина инвестиционе државне помоћи утврђује се, и то:

- 1) за мале привредне субјекте – до 70% оправданих трошкова
- 2) за средње привредне субјекте – до 60% оправданих трошкова
- 3) за велике привредне субјекте – до 50% оправданих трошкова.

4.10. Државна помоћ за израду студија заштите животне средине

Члан 60.

Државна помоћ може да се додели привредном субјекту за израду студија заштите животне средине непосредно повезаних са улагањима за:

- достизање стандарда под условима наведеним у чл. од 30. до 32. ове уредбе,
- остваривање уштеде енергије под условима наведеним у чл. од 36. до 39. ове уредбе,
и
- производњу обновљиве енергије под условима наведеним у чл. од 40. до 43. ове уредбе.

Државна помоћ може да се додели и када се, након налаза припремног истраживања, улагање које је предмет истраживања не оствари.

Члан 61.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за израду студија заштите животне средине су трошкови израде студија.

Висина инвестиционе државне помоћи утврђује се, и то:

- 1) за мале привредне субјекте – до 70% оправданих трошкова,
- 2) за средње привредне субјекте – до 60% оправданих трошкова,
- 3) за велике привредне субјекте – до 50% оправданих трошкова.

5. Државна помоћ за истраживање, развој и иновације

Члан 62.

Државна помоћ за истраживање, развој и иновације може да се додели привредним субјектима у свим секторима, а не може да се додели привредним субјектима у тешкоћама.

У случају доделе државне помоћи великим привредним субјектима, тај субјекат мора да докаже подстицајне ефекте у складу са следећим критеријумима: повећање обима пројекта, проширење области деловања, бржа реализација пројекта и повећање укупног износа за истраживање, развој и иновације.

5.1. Државна помоћ за истраживање и развој

Члан 63.

Државна помоћ за истраживање и развој може да се додели за:

- 1) основна истраживања која представљају експериментални или теоријски рад ради стицања нових знања о основним принципима појава и посматраних чињеница, без директне примене у пракси,
- 2) индустријска истраживања која представљају планирана истраживања или испитивања ради стицања нових знања и вештина за развој нових производа, процеса или услуга, односно ради знатног побољшања постојећих производа, процеса или услуга,
- 3) експериментални развој који обухвата: стицање, комбиновање, обликовање и коришћење постојећих научних, технолошких, пословних и осталих меродавних знања и вештина ради израде планова или дизајна за нове, промењене или побољшане производе, процесе или услуге, као и за друге активности ради концептуалног дефинисања, планирања и документовања нових производа, процеса или услуга.

Под активностима из става 1. тачка 3. ове уредбе подразумева се нарочито:

- а) производни нацрти, цртежи, планови и остала документација под условом да нису намењени комерцијалној употреби;
- б) развој комерцијално употребљивих прототипова и пилот–пројеката уколико је прототип коначни комерцијални производ и уколико би трошкови производње само за коришћење у сврху приказивања и провере ваљаности били неприхватљиво високи;
- в) експериментална производња и испитивање производа, процеса и услуга под условом да се не могу користити или тако изменити да имају индустријску или комерцијалну примену.

Државна помоћ за експериментални развој не може да се додели за рутинске или периодичне измене производа, производних линија, производних процеса, услуга и других постојећих операција, и у случају да такве промене представљају побољшања.

Члан 64.

Оправдани трошкови за истраживање и развој су:

- 1) трошкови особља (истраживачи, техничари и друго помоћно особље) у мери у којој раде на истраживачком пројекту,
- 2) трошкови инструмената и опреме у обиму у коме се користе за истраживачки пројекат. Уколико се инструменти и опрема не користе током читавог периода трајања истраживачког пројекта, оправдани трошкови су само трошкови амортизације у периоду трајања пројекта израчунати на основу добре рачуноводствене праксе,
- 3) трошкови зграда и земљишта у обиму у коме се користе за истраживачки пројекат, при чему се на зграде односе трошкови амортизације за период трајања истраживачког пројекта, а на земљиште трошкови куповине или изнајмљивања или стварно настали капитални трошкови,
- 4) трошкови уговорних истраживања, техничког знања и патената који су купљени или лиценцирани од трећих лица по тржишним ценама, уколико је трансакција извршена у конкурентним условима, и трошкови саветодавних и сличних услуга уколико се користе искључиво за делатност истраживања,
- 5) додатни режијски трошкови настали директно као резултат истраживачке делатности,
- 6) други оперативни трошкови пословања, укључујући трошкове материјала, потрошне робе и производа насталих директно као резултат истраживачке делатности.

У случају експерименталног развоја, од оправданих трошкова морају се одбити сви приходи који се остварују уколико се развијени прототипови и експериментални цртежи касније користе у комерцијалне сврхе.

Члан 65.

Висина државне помоћи утврђује се, и то:

- 1) за основна истраживања – до 100% оправданих трошкова,
- 2) за индустријска истраживања – до 50% оправданих трошкова,
- 3) за експериментални развој – до 25% оправданих трошкова.

Висина државне помоћи за индустријска истраживања и експериментални развој може додатно да се повећа:

- 1) за највише **10 процентних поена*** за средње привредне субјекте и за највише **20 процентних поена*** за мале привредне субјекте;
- 2) за највише **15 процентних поена***, али не више од 80% оправданих трошкова уколико:

(а) пројекат укључује сарадњу са најмање једним малим или средњим привредним субјектом или се спроводи у најмање две државе, а ни један привредни субјекат сам не сноси више од 70% оправданих трошкова пројекта сарадње, или

(б) пројекат укључује сарадњу између привредног субјекта и истраживачке организације где истраживачка организација сноси најмање 10% оправданих трошкова пројекта и има право да објави резултате свог истраживачког пројекта, или

(в) у случају индустријског истраживања, резултати пројекта се објављују на конференцијама научног и техничког карактера, у научним или техничким часописима који су свима доступни.

*Службени гласник РС, број 100/2011

5.2. Државна помоћ за израду студија о техничкој изводљивости

Члан 66.

Државна помоћ за израду студија о техничкој изводљивости може да се додели за индустријско истраживање и експериментални развој.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за израду студија о техничкој изводљивости су стварни трошкови израде студије о техничкој изводљивости.

Висина државне помоћи утврђује се, и то:

- 1) за мале и средње привредне субјекте – до 75% оправданих трошкова за студије које су припрема за индустријско истраживање и до 50% оправданих трошкова за студије које су припрема за експериментални развој,
- 2) за велике привредне субјекте – до 65% оправданих трошкова за студије које су припрема за индустријско истраживање, и до 40% оправданих трошкова за студије које су припрема за експериментални развој.

5.3. Државна помоћ малим и средњим привредним субјектима за стицање права индустријске својине

Члан 67.

Државна помоћ малим и средњим привредним субјектима за стицање права индустријске својине може да се додели за добијање и потврђивање патената и других права индустријске својине.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи малим и средњим привредним субјектима за стицање права индустријске својине у:

- 1) сви трошкови који претходе додели права, укључујући трошкове везане за припрему, регистрацију и испитивање пријаве, као и трошкови настали приликом обнове пријаве пре него што је право додељено,
- 2) трошкови превода и други трошкови настали како би се право добило или потврдило у другим правним системима,
- 3) трошкови настали приликом одбране ваљаности права у току службеног испитивања пријаве и могућег поступка оповргавања, и када ти трошкови настану после доделе права.

Висина државне помоћи не сме да пређе висину помоћи за пројекте истраживања и развоја прописану у члану 65. ове уредбе који се односе на истраживачке делатности које су прве довеле до предметних права индустријске својине.

5.4. Државна помоћ за новоосноване иновативне привредне субјекте*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 68.

Државна помоћ за **новоосноване*** иновативне привредне субјекте може да се додели уколико су испуњени следећи услови:

- 1) **дановоосновани*** привредни субјекат у тренутку доделе помоћи послује краће од шест година,
- 2) да трошкови истраживања и развоја **новооснованог*** привредног субјекта представљају најмање 15% његових укупних трошкова пословања у најмање једној од три године које претходе додели државне помоћи или, у случају привредног субјекта почетника и без претходног финансијског пословања, у ревизији његовог тренутног пословног периода коју је оверио независни ревизор,
- 3) да укупан износ државне помоћи може да се додели у висини до 1,5 милиона евра у динарској противвредности на дан доношења одлуке о додели помоћи,
- 4) да помоћ може да се додели само једанпут.

Новооснованом* иновативном привредном субјекту државна помоћ може да се додели и по другим правилима садржаним у овој уредби, осим за истраживање, развој и иновације и за улагања у ризични капитал, само након истека периода од три године од доделе помоћи за нове иновативне привредне субјекте.

*Службени гласник РС, број 100/2011

НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА: У члану 28. Уредбе о изменама и допунама Уредбе о правилима за доделу државне помоћи ("Службени гласник РС", број 100/2011), у делу који се односи на измену члана 68. став 2, предвиђено је да се реч: "мале" замењује речју: "новоосноване". С обзиром на то да наведена реч "мале" није садржана у ставу 2. овог члана, редакција није била у могућности да спроведе наведену измену.

5.5. Државна помоћ за иновације процеса и организације пословања

Члан 69.

Државна помоћ за иновације процеса и организације пословања у сектору пружања услуга не може да се додели за рутинске или редовне промене производа, производних линија, производних процеса, постојећих услуга или других текућих послова и ако те измене могу представљати побољшања.

Државна помоћ из става 1. овог може да се додели уколико су испуњени следећи услови:

- 1) да иновација процеса и организације пословања буде очигледна или значајно побољшана у односу на постојеће стање у одређеној грани индустрије, што се доказује прецизним описом иновације, њеним поређењем са постојећим техникама у процесу и организацији пословања којима се користе други привредни субјекти у истом сектору,
- 2) да се иновација процеса и организације пословања односи на коришћење информacionих и комуникационих технологија са циљем измене организације пословања,
- 3) да иновација пословања буде у облику пројекта за који је именован стручни руководиоца пројекта и наведени трошкови пројекта,
- 4) да резултат пројекта буде развој стандарда, модела комерцијалног пословања, методологије поступка које је могуће на систематичан начин репродуковати, сертификовати или заштити патентом,
- 5) да пројекат који садржи иновацију процеса и организације пословања носи и јасан степен ризика, што се доказује поређењем трошкова пројекта са приходом привредног субјекта, временом које је потребно за развој новог процеса, очекиваном добити од иновације процеса у поређењу са трошковима пројекта и вероватношћу неуспеха пројекта.

Члан 70.

Оправдани трошкови за иновацију процеса и организацију пословања у сектору пружања услуга су идентични оправданим трошковима из члана 64. ове уредбе. У случају иновација које се односе на организацију пословања, само трошкови информacionих и комуникационих технологија могу да се укључе у трошкове инструмената и опреме.

Висина државне помоћи утврђује се, и то:

- 1) до 15% за велике привредне субјекте,
- 2) до 25% за средње привредне субјекте,
- 3) до 35% за мале привредне субјекте.

Велики привредни субјекти могу да добију државну помоћ само уколико остварују сарадњу са малим и средњим привредним субјектима који учествују са најмање 30% у укупним оправданим трошковима.

5.6. Државна помоћ малим и средњим привредним субјектима за услуге саветовања и подстицања иновација

Члан 71.

Државна помоћ малим и средњим привредним субјектима за саветодавне услуге намењене иновацијама и услуге за подстицање иновација може да се додели уколико су кумулативно испуњени следећи критеријуми:

- 1) да помоћ не сме да пређе износ од 200.000 евра у динарској противвредности по кориснику у току било ког трогодишњег периода,
- 2) да пружалац услуга има национални или европски сертификат у ком случају је висина помоћи до 100% оправданих трошкова, а ако нема национални или европски сертификат да висина помоћи не прелази 75% оправданих трошкова,*
- 3) да корисник користи ту помоћ за прибављање услуга по тржишним ценама или уколико је пружалац услуга непрофитни привредни субјекат, по цени која представља пуне трошкове услуга уз разумну маржу.

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 72.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи малим и средњим привредним субјектима за услуге саветовања и подстицања иновација су:

- 1) за саветодавне услуге намењене иновацијама – трошкови везани за саветовање менаџмента, технолошку помоћ, услуге преноса технологије, усавршавање, саветовање

приликом преузимања, заштите и трговине правима интелектуалне својине и за лицендне уговоре, саветовање о употреби стандарда,

2) за услуге подстицања иновација – трошкови везани за канцеларијски простор, базу података, техничке књижице, истраживање тржишта, коришћење лабораторија, означавање квалитета, тестирање и сертификацију.

5.7. Државна помоћ за унајмљивање висококвалификованог особља

Члан 73.

Државна помоћ за унајмљивање висококвалификованог особља привремено премештеног из истраживачке организације или великог привредног субјекта у мали или средњи привредни субјекат може да се додели уколико су испуњени следећи услови:

- 1) да привремено премештено висококвалификовано особље буде запослено на новоствореним истраживачким, развојним и иновативним функцијама у привредном субјекту и не сме да буде замена за постојеће особље,
- 2) да је висококвалификовано особље, најмање претходне две године, било запослено у истраживачкој организацији или великом привредном субјекту који га шаље на привремени премештај.

Члан 74.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за унајмљивање висококвалификованог особља су сви трошкови унајмљивања и запошљавања висококвалификованог особља, укључујући трошкове коришћења услуга Националне службе за запошљавање, као и трошкове премештаја особља.

Висина државне помоћи не сме да буде већа од 50% оправданих трошкова, у периоду од најдуже три године по привредном субјекту и по унајмљеној особи.

Ангажовање висококвалификованог особља може да буде ангажовано привремено, и по истеку рока ангажовања то особље се враћа код свог претходног послодавца.

Висококвалификовано особље у смислу ове уредбе су: истраживачи, инжењери, пројектанти и маркетинг менаџери са високим образовањем и најмање пет година стручног искуства у одређеној делатности. Докторске студије ће се сматрати одговарајућим професионалним (стручним) искуством.

5.8. Државна помоћ за иновативне кластере

Члан 75.

Државна помоћ за иновативне кластере може да се додели као инвестициона и као оперативна помоћ.

Члан 76.

Инвестициона државна помоћ за иновативне кластере може да се додели за оснивање, ширење и оживљавање иновативних кластера и то искључиво правним лицима која управљају овим кластерима и која су одговорна за управљање пословним простором, објектима и активностима иновативних кластера у погледу њиховог коришћења и приступа. Приступ пословном простору и активностима мора да буде слободан. Накнаде за коришћење простора и учествовање у активностима се одређују у складу са њиховим стварним трошковима.

Члан 77.

Инвестициона државна помоћ за оживљавање иновативних кластера може да се додели за:

- 1) опремање центара за усавршавање и истраживање,
- 2) инфраструктуру која је намењена истраживању: лабораторије, објекти за тестирања,
- 3) широку мрежну инфраструктуру.

Члан 78.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за оживљавање иновативних кластера су трошкови који се односе на улагања у материјалну имовину: земљиште, зграде, машине и опрему.

Висина државне помоћи утврђује се, и то:

- 1) до 50% оправданих трошкова за велике привредне субјекте,
- 2) до 60% оправданих трошкова за средње привредне субјекте,
- 3) до 70% оправданих трошкова за мале привредне субјекте.

Члан 79.

Оперативна помоћ за покривање текућих расхода иновативних кластера у циљу њиховог оживљавања може да се додели правном лицу које управља пословима иновативног кластера и мора да буде временски ограничена на пет година, са могућношћу продужења на 10 година уколико корисник државне помоћи докаже да је то неопходно.

Оправдани трошкови за доделу оперативне помоћи су трошкови рада запослених лица и административни трошкови који се односе на следеће активности:

- 1) рекламне активности кластера за привлачење нових чланова – привредних субјеката,
- 2) управљање објектима кластера којима је отворен приступ,
- 3) организацију програма усавршавања, радионица и конференција којима се подстиче размена знања и повезивање чланова кластера.

Члан 80.

Висина државне помоћи утврђује се, и то:

- 1) до 100% оправданих трошкова за прву годину рада иновативног кластера, са циљем линеарног, односно потпуног смањења у петој години, или
- 2) до 50% оправданих трошкова без линеарног смањења.

6. Државна помоћ за усавршавање

Члан 81.

Државна помоћ за усавршавање може да се додели привредним субјектима у свим секторима, осим привредним субјектима у тешкоћама.

Државна помоћ за усавршавање може да се додели, и то за:

- 1) посебно усавршавање, које укључује обуку директно и првенствено применљиву на садашњи и будући положај запослених у привредном субјекту, који је непосредни корисник те помоћи и који кроз ову обуку обезбеђује квалификације које нису преносиве или су само ограничено преносиве на друге привредне субјекте или пословна подручја,
- 2) опште усавршавање, које укључује обуку која није само или првенствено применљива на садашњи и будући положај запослених у привредном субјекту који је непосредни корисник те помоћи и који кроз ову обуку обезбеђују квалификације које су већином преносиве на друге привредне субјекте или пословна подручја и које на тај начин битно повећава запошљивост радника.

Усавршавање ће се сматрати општим уколико га заједнички организују различити независни привредни субјекти или уколико га могу похађати запослени из различитих привредних субјеката, или уколико је признато, оверено или вредновано од стране надлежних државних органа или других институција на које је Република Србија пренела одговарајућа овлашћења.

Члан 82.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за усавршавање су:

- 1) трошкови предавача,
- 2) путни трошкови предавача и полазника, укључујући и смештај,
- 3) други текући трошкови, као што су материјали и потрошна роба директно повезани са пројектом усавршавања,
- 4) трошкови амортизације алата и опреме у обиму у којем се искључиво користе за пројекат усавршавања,
- 5) трошкови усмеравања и саветодавних услуга у вези са пројектом усавршавања,
- 6) трошкови полазника и општи индиректни трошкови (административни трошкови, закуп, режијски трошкови) до укупног износа других оправданих трошкова наведених у ставу 1, тач. од 1) до 5) овог члана. У погледу трошкова полазника, у обзир се узимају само сати које полазник стварно проведе у усавршавању, после одбитка свих производних сати.

Члан 83.

Висина државне помоћи утврђује се и то:

- 1) за посебно усавршавање – до 25% оправданих трошкова,
- 2) за опште усавршавање – до 60% оправданих трошкова.

Висина државне помоћи из става 1. овог члана може да се повећа, али не више од 80% оправданих трошкова, и то:

- 1) за највише **10 процентних поена*** уколико се усавршавање спроводи за особе са инвалидитетом или особе које се теже запошљавају,
- 2) за највише **10 процентних поена*** уколико се државна помоћ додељује средњем привредном субјекту,
- 3) за највише **20 процентних поена*** уколико се државна помоћ додељује малом привредном субјекту.

У случају када пројекат усавршавања укључује компоненте и посебног и општег усавршавања које не могу бити раздвојене за потребе израчунавања висине државне помоћи и у случају када се не може утврдити да ли се ради о посебном или општем усавршавању, примењује се висина државне помоћи за посебно усавршавање.

*Службени гласник РС, број 100/2011

7. Државна помоћ у облику ризичног капитала

Члан 84.

Државна помоћ у облику ризичног капитала може да се додели само малим и средњим привредним субјектима на основу шема државне помоћи ради отклањања тржишних недостатака на тржишту ризичног капитала.

Државна помоћ у облику ризичног капитала не може да се додели привредним субјектима у тешкоћама и привредним субјектима у секторима производње угља и челика.

Државна помоћ из става 1. овог члана може да се додели у облику који подстиче тржишне улагаче да обезбеде ризични капитал одређеним привредним субјектима, и то за:

- 1) оснивање инвестиционих фондова у којима је држава партнер или улагач, укључујући и мање повољне услове у односу на друге улагаче,
- 2) гаранције улагачима у ризични капитал или инвестиционим фондовима за удео инвестиционих губитака или гаранције на зајмове за улагања у ризични капитал под условом да јавна средства која покривају могуће губитке не прелазе 50% номиналног износа улагања за које се издаје гаранција,
- 3) друге финансијске инструменте у корист улагача у ризични капитал или инвестиционих фондова ради осигурања додатног капитала за улагање,
- 4) фискалне подстицаје инвестиционим фондовима или улагачима ради улагања у ризични капитал.

Члан 85.

Државна помоћ у облику ризичног капитала може да се додели под следећим условима:

- 1) да државна помоћ представља удео у инвестиционом фонду приватног капитала који је усмерен на остваривање добити и којим се управља на комерцијалној основи,
- 2) да државна помоћ предвиђа финансирање у траншама, у целини или делимично финансиране из средстава додељене државне помоћи, које не прелазе 1,5 милион евра у динарској противвредности по циљаном малом и средњем привредном субјекту у току једне године,
- 3) да државна помоћ буде ограничена на обезбеђење финансирања до фазе развоја за мале и средње привредне субјекте,
- 4) да инвестициони фонд осигура најмање 70% свог укупног буџета уложеног у циљане мале и средње привредне субјекте у облику деоница или инструмената сличним деоницама,
- 5) да најмање 30% средстава инвестиционих фондова осигурају приватни улагачи,
- 6) да државна помоћ осигура да одлуке о улагању у циљне привредне субјекте буду руковођене остваривањем добити.

Уколико је привредни субјекат добио државну помоћ у виду ризичног капитала и, након тога се, у периоду краћем од три године од датума првог улагања ризичног капитала, пријавио за доделу било које друге категорије, односно врсте државне помоћи из ове уредбе, највиша оправдана висина за доделу нове државне помоћи утврђена овом уредбом се умањује за 20%. Ово умањење се не односи на висине државне помоћи за истраживање, развој и иновације, из чл. од 62. до 80. ове уредбе.

8. Државна помоћ у области културе

Члан 86.

Државна помоћ у области култури може да се додели за заштиту природног културног наслеђа и за кинематографске и друге аудиовизуелне активности.

Државна помоћ за заштиту природног културног наслеђа може да се додели за конзервацију, обнављање и друге грађевинске радове на споменицима који захтевају обнављање, а који су сврстани у објекте од значајне историјске, уметничке, научне или археолошке вредности и заведени су у Централни регистар заштићених споменика културе Републике Србије.

Државна помоћ може да се додели у висини до 100% оправданих трошкова који су усмерени само на постизање историјских и културних циљева.

Члан 87.

Државна помоћ може да се додели за продукцију филма и ТВ програма, уколико су испуњени следећи услови:

1) да је државна помоћ директно усмерена на стварање производа од културног значаја под условом да се спроведе претходно тестирање, које мора да задовољи све наведене критеријуме као минимум:

(а) да је државна помоћ усмерена на пружање подршке српској култури (садржај, тема (мотив), локација филма, главни ликови, радња/уметничко дело из Републике Србије или српске културе или језичког подручја, итд),

(б) да је државна помоћ усмерена на рекламирање општег културног наслеђа (прилагођавање литерарних радова, филмови о уметницима, значајним личностима, историјским достигнућима, религиозним или филозофским питањима, емисије од социјално–културне важности и др.) Републике Србије или европског економског подручја,

(в) да је државна помоћ усмерена на привлачење талената (управника, сценариста, режисера, композитора и др.) из Републике Србије или европског економског подручја,

2) да је режисеру дозвољено да потроши ван територије Републике Србије 20% буџета продукције филма или ТВ програма,

3) да висина државне помоћи не буде виша од 50% буџета продукције, осим за сложене филмове са тешким садржајем и ниско-буџетне филмове за које висина помоћи може да се повећа до 90% буџета продукције. Буџет ниско-буџетног филма не сме прећи износ од 900.000 евра у динарској противвредности. Давалац помоћи увек мора да оправда доделу већег износа државне помоћи од максимално дозвољене висине за филм са тешким садржајем и ниско-буџетни филм.

Државна помоћ се односи на трошкове који су повезани са обављањем главних активности филмског и ТВ програма, односно са развојем и продукцијом, док за посебне активности, као што је пост-продукција државна помоћ није дозвољена.

IV. СЕКТОРСКА ДРЖАВНА ПОМОЋ

1. Државна помоћ у сектору производње челика

Члан 88.

Државна помоћ привредном субјекту који обавља производњу челика може да се додели за следеће примарне циљеве утврђене овом уредбом:

- 1) за заштиту животне средине у смислу чл. од 29. до 61. ове уредбе,
- 2) за мале и средње привредне субјекте у смислу чл. од 18. до 20. ове уредбе,
- 3) за истраживање, развој и иновације у смислу чл. од 62. до 80. ове уредбе,
- 4) за ризични капитал у смислу чл. 84. и 85. ове уредбе,
- 5) за запошљавање у смислу чл. од 25. до 28. ове уредбе,
- 6) за усавршавање у смислу чл. од 81. до 83. ове уредбе.

Државна помоћ може да се додели и за реструктурисање привредног субјекта који обавља производњу челика који је у тешкоћама, под условом да:

- 1) државна помоћ, под нормалним тржишним условима, води дугорочној одрживости тог привредног субјекта на крају периода реструктурисања,
- 2) су износ и интензитет државне помоћи строго ограничени на оно што је неопходно за обнављање одрживости, а да се помоћ, ако је могуће, прогресивно смањује,
- 3) је привредни субјекат, пре него што му је државна помоћ додељена, донео програм реструктурисања са рационализацијом и који обухвата затварање неефикасних капацитета.

2. Државна помоћ у сектору вађења угља

Члан 89.

Државна помоћ привредном субјекту који обавља вађење угља може да се додели за следеће примарне циљеве утврђене овом уредбом:

- 1) за заштиту животне средине у смислу чл. од 29. до 61. ове уредбе,
- 2) за истраживање, развој и иновације у смислу чл. од 62. до 80. ове уредбе,
- 3) за усавршавање у смислу чл. од 81. до 83. ове уредбе.

Државна помоћ може да се додели и за рационално коришћење резерви угља и за посебне трошкове настале рационализацијом или реструктурисањем у сектору угља.

3. Државна помоћ у сектору саобраћаја

Члан 90.

Државна помоћ привредном субјекту који обавља делатност саобраћаја може да се додели за све примарне циљеве регионалне и хоризонталне државне помоћи утврђене овом уредбом.

Државна помоћ може да се додели и за комбиновани транспорт терета, саобраћај у унутрашњој пловидби и ваздушни саобраћај.

3.1. Државна помоћ за комбиновани транспорт терета

Члан 91.

Државна помоћ у саобраћају може да се додели у циљу замене друмског транспорта терета железничким транспортом, као и у циљу унапређења овог комбинованог транспорта и додељује се искључиво као инвестициона државна помоћ.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за комбиновани транспорт терета су укупни инвестициони трошкови:

- 1) изградње и прилагођавања терминала комбинованог транспорта укључујући и опрему за шпедицију,
- 2) процењених већих трошкова опреме за комбиновани транспорт која се односи на: контејнере за друмски транспорт, посебна возила и контејнере за комбиновани транспорт, примену полу-носача за олакшавање утовара, примену почетне и касније друмске транспортне опреме и примену опреме за копнену навигацију,

- 3) иновативни трошкови шпедиције и логистичких система, посебно интермодалних информација и комуникационих система за побољшање понуде комбинованог транспорта,
- 4) куповина брзих локомотива ради пружања нових, квалитетнијих услуга у комбинованом транспорту, преусмеравајући транспорт терета са друмског на железнички.

Члан 92.

Висина државне помоћи утврђује се, и то:

- 1) до 50% оправданих трошкова из члана 91. став 2. тачка 1) ове уредбе,
- 2) до 100% оправданих трошкова из члана 91. став 2. тачка 2) ове уредбе,
- 3) до 30% оправданих трошкова из члана 91. став 2. тачка 3) ове уредбе,
- 4) до 30% оправданих трошкова из члана 91. став 2. тачка 4) ове уредбе у току једногодишњег пилот пројекта.

3.2. Државна помоћ за саобраћај у унутрашњој пловидби

Члан 93.

Државна помоћ може да се додели за саобраћај у унутрашњој пловидби, и то за:

- 1) улагања у инфраструктуру терминала у лукама и пристаништима,
- 2) улагања у стационарну и преносиву опрему, потребну за утовар и истовар у лукама и пристаништима.

Оправдани трошкови за доделу државне помоћи за саобраћај у унутрашњој пловидби су трошкови развоја нових или додатних транспортних капацитета у унутрашњој пловидби.

Висина државне помоћи из става 1. овог члана утврђује се до 50% оправданих трошкова.

3.3. Државна помоћ за ваздушни саобраћај

Члан 94.

Државна помоћ може да се додели авио превозницима за отварање нових линија између регионалног и националног аеродрома или регионалног и аеродрома у другим земљама, уколико су испуњени следећи услови:

- 1) да авио превозник поседује важеће уверење о оспособљености за обављање јавног авио-транспорта,

- 2) да нова линија или нови ред летења буде одржив дугорочно, а државна помоћ мора бити дегресивна и временски ограничена,
- 3) да успостављању нове линије претходи израда пословног плана који ће потврдити целисходност линије и после престанка доделе државне помоћи,
- 4) да се државна помоћ додељује најдуже пет година, а висина државне помоћи у било којој години не може бити већа од 50% оправданих трошкова у тој години, нити већа од 40% укупних оправданих трошкова у целом периоду,
- 5) да оправдани трошкови обухватају укупне трошкове отварања нове линије који се односе на почетне комерцијалне и трошкове маркетинга, као и трошкове смештаја летачког особља у оквиру аеродрома,
- 6) да се додела државне помоћи обустави када се достигну циљеви у смислу броја путника или рентабилности нове линије, а ако се то оствари пре истека предвиђеног рока,
- 7) да је додела државне помоћи повезана са нето повећањем броја превезених путника,
- 8) да поступак доделе државне помоћи за отварање нових ваздушних линија буде јаван и да омогући свим заинтересованим авиопревозницима да, под једнаким условима, понуде своје услуге,
- 9) да је давалац државне помоћи дужан да објави годишњу листу линија за које је додељена државна помоћ за сваки аеродром, наводећи изворе државне помоћи, корисника, и број путника.

V. ДРЖАВНА ПОМОЋ МАЛЕ ВРЕДНОСТИ (*DE MINIMIS* ДРЖАВНА ПОМОЋ)

Горња граница *de minimis* државне помоћи*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Члан 95.*

De minimis државна помоћ може се доделити једном привредном субјекту у висини до 23.000.000,00 динара у било ком периоду у току три узастопне фискалне године.*

Изузетно од става 1. овог члана, у сектору друмског саобраћаја, једном привредном субјекту који обавља друмски превоз терета за накнаду или најамнину, *de minimis* државна помоћ може се доделити у висини до 11.500.000,00 динара у било ком периоду у току три узастопне фискалне године и та *de minimis* државна помоћ не сме да се користи за куповину возила ради обављања друмског превоза терета.*

Привредни субјект из става 2. овог члана који поред друмског превоза терета за накнаду, обавља и друге делатности на које се примењује горња граница од 23.000.000,00 динара, може добити *de minimis* државну помоћ у висини до 23.000.000,00 динара за

те друге делатности у периоду од три узастопне фискалне године, ако давалац помоћи, раздвајањем делатности или трошкова, осигура да се за делатност друмског превоза неће доделити износ који је виши од 11.500.000,00 динара у три узастопне фискалне године и да се ниједна *de minimis* државна помоћ неће користити за куповину возила за друмски превоз терета.*

De minimis државна помоћ сматра се додељеном даном стављања на располагање кориснику *de minimis* државне помоћи.*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Члан 95а*

Горња граница *de minimis* државне помоћи из члана 95. ове уредбе примењује се без обзира на инструмент доделе помоћи или на циљ који се жели остварити, али и независно од тога да ли је давалац *de minimis* државне помоћи Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе.*

De minimis државна помоћ која се додељује у облику бесповратних новчаних средстава изражава се у бруто износу, тј. у износу пре одбитка пореза и других накнада. Ако се *de minimis* државна помоћ не додељује у облику бесповратних средстава, њен износ мора бити изражен у облику бесповратних новчаних средстава, тј. у њиховој бруто новчаној противвредности.*

De minimis државна помоћ која се исплаћује у више рата (из више делова) дисконтује се на вредност државне помоћи у тренутку њене доделе, а камата која се у том случају примењује је дисконтна/референтна каматна стопа коју одређује министарство надлежно за послове финансија, а објављује Комисија за контролу државне помоћи на својој интернет страници.*

У случају спајања или преузимања, при израчунавању да ли је доделом нове *de minimis* државне помоћи, било ком новом привредном субјекту или предузетнику, прекорачена горња граница из члана 95. ове уредбе, узимају се у обзир све раније *de minimis* државне помоћи додељене било ком од привредних субјеката који учествују у поступку спајања.*

Ако се један привредни субјект подели на два или више посебних субјеката, *de minimis* државна помоћ додељена пре поделе сматра се додељеном оном привредном субјекту који је искористио ту помоћ, односно новом привредном субјекту који наставља да обавља делатност за коју је искоришћена *de minimis* државна помоћ. Ако то није могуће утврдити, *de minimis* државна помоћ дели се сразмерно (пропорционално) на основу књиговодствене вредности власничког капитала нових привредних субјеката на дан ступања на снагу поделе, односно настанка новог привредног субјекта.*

Корисник *de minimis* државне помоћи који је настао статусном променом из ст. 4. и 5. овог члана, дужан је да о томе обавести даваоца *de minimis* државне помоћи.*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Израчунавање (брutto) новчане противвредности помоћи и транспарентна *de minimis* државна помоћ*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Члан 95б*

De minimis државна помоћ може се доделити само ако се унапред може израчунати тачан износ (брutto) новчане противвредности помоћи без потребе за проценом ризика, што представља транспарентну *de minimis* државну помоћ. Помоћ у облику субвенција тј. бесповратних средстава и помоћ у облику субвенционисаних каматних стопа сматрају се транспарентном *de minimis* државном помоћи.*

Помоћ садржана у докапитализацији сматра се транспарентном *de minimis* државном помоћи само ако укупан износ докапитализације од стране државе не премашује горњу границу *de minimis* државне помоћи из члана 95. ове уредбе.*

Помоћ садржана у мерама ризичног финансирања у облику власничког или у облику сличном власничком капиталу сматра се транспарентном *de minimis* државном помоћи само ако капитал додељен једном привредном субјекту не премашује горњу границу за *de minimis* државну помоћ из члана 95. ове уредбе.*

Помоћ садржана у осталим инструментима помоћи, осим кредита и гаранција, сматра се транспарентном *de minimis* државном помоћи ако износ *de minimis* државне помоћи, који је садржан у конкретном инструменту, не премашује горњу границу из члана 95. ове уредбе.*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Израчунавање (брutto) новчане противвредности помоћи садржане у кредитима и гаранцијама*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Члан 95в

Помоћ у облику кредита сматра се транспарентном *de minimis* државном помоћи ако се (брutto) новчана противвредност израчунава:*

1) као пропорционални део горње границе *de minimis* државне помоћи утврђене у члану 95. ове уредбе, при чему морају бити испуњени следећи услови:*

а) корисник *de minimis* државне помоћи није у стечајном поступку нити испуњава услове за покретање стечајног поступка на захтев његових поверилаца. Велики привредни субјект налази се у тој ситуацији ако његов кредитни рејтинг износи најмање Б-;*

и*

б) кредит је осигуран инструментом осигурања који покрива најмање 50% вредности кредита и његов износ је:*

– 115.000.000,00 динара (односно 57.500.000,00 динара за привредне субјекте који обављају друмски превоз терета) и даје се на период од пет година, или*

– 57.500.000,00 динара (односно 28.750.000,00 динара за привредне субјекте који обављају друмски превоз терета) и даје се на период од десет година,*

или*

2) на основу референтне стопе која је на снази у тренутку доделе *de minimis* државне помоћи.*

У случајевима из става 1. тачке 1) овог члана износ *de minimis* државне помоћи једнак је горњој граници *de minimis* државне помоћи утврђене у члану 95. ове уредбе, а ако је износ кредита мањи од наведених износа и/или је кредит одобрен за период краћи од пет, односно десет година, (брutto) новчана противвредност тог кредита израчунава се као пропорционални део горње границе утврђене у члану 95. ове уредбе.*

Одлуку о начину израчунавања (брutto) новчане противвредности државне помоћи доноси давалац *de minimis* државне помоћи.*

Помоћ садржана у гаранцијама сматра се транспарентном *de minimis* државном помоћи ако:*

а) корисник *de minimis* државне помоћи није у стечајном поступку нити испуњава услове за покретање стечајног поступка на захтев његових поверилаца. Велики привредни субјект налази се у тој ситуацији ако његов кредитни рејтинг износи најмање Б-, и ако*

б) гаранција не премаше 80% одобреног кредита и гарантовани износ је:*

– 172.500.000,00 динара (односно 86.250.000,00 динара за привредне субјекте који обављају друмски превоз терета) и период трајања гаранције је пет година или*

– 86.250.000,00 динара (односно 43.125.000,00 динара за привредне субјекте који обављају друмски превоз терета) и период трајања гаранције је десет година.*

У случајевима из става 4. овог члана износ *de minimis* државне помоћи једнак је горњој граници *de minimis* државне помоћи утврђене у члану 95. ове уредбе, а ако је гарантовани износ мањи од наведених износа и/или је период трајања гаранције краћи од пет, односно десет година, (брutto) новчана противвредност помоћи израчунава се као пропорционални део горње границе утврђене у члану 95. ове уредбе.*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Кумулација*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Члан 95г*

De minimis државна помоћ која се додељује у складу с овом уредбом кумулира се са другим *de minimis* државним помоћима, додељеним у текућој фискалној години и у претходне две фискалне године, до горње границе утврђене чланом 95. ове уредбе.*

De minimis државна помоћ која се додељује у складу с овом уредбом може да се кумулира и са *de minimis* државном помоћи која се додељује као накнада за пружање услуга од општег економског интереса у висини до 57.500.000,00 динара у било ком периоду у току три узастопне фискалне године.*

De minimis државна помоћ може да се кумулира са другим врстама државне помоћи која се додељује за исте оправдане трошкове или државном помоћи за исту меру ризичног финансирања, само до висине (интезитета) државне помоћи која представља горњу границу до које се може доделити укупан износ државне помоћи. *De minimis* државна помоћ која није додељена за одређене оправдане трошкове или се њима не може приписати, може се кумулирати са другим категоријама државне помоћи у складу са припадајућим правилима о државној помоћи.*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Обавезе даваоца *de minimis* државне помоћи*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Члан 95д*

De minimis државна помоћ која се додељује у складу са овом уредбом не пријављује се Комисији за контролу државне помоћи. Одлуку о оправданости доделе *de minimis* државне помоћи доноси давалац *de minimis* државне помоћи.*

Давалац *de minimis* државне помоћи дужан је да, у писаној форми, обавести корисника о томе да му додељује *de minimis* државну помоћ, као и о износу помоћи израженом у облику (брuto) новчане противвредности помоћи коју му додељује.*

Ако се *de minimis* државна помоћ додељује различитим привредним субјектима путем шеме помоћи у складу с којом се тим субјектима додељују различити износи појединачне помоћи, давалац помоћи ће обавестити сваког појединачног корисника *de*

minimis државне помоћи из шеме помоћи о фиксном износу који одговара највишем износу помоћи који се додељује у оквиру те шеме.*

Давалац *de minimis* државне помоћи може да додели нову *de minimis* државну помоћ у складу са овом уредбом тек након што утврди да то неће повећати укупан износ *de minimis* државне помоћи који је примио одређени привредни субјект (корисник) до висине која је одређена чланом 95. ове уредбе и ако су испуњени остали услови предвиђени овом уредбом.*

Давалац *de minimis* државне помоћи дужан је да у року од 15 дана од дана доделе, Комисији за контролу државне помоћи и министарству надлежном за послове финансија, достави попуњену Табелу додељене *de minimis* државне помоћи. Табела додељене *de minimis* државне помоћи са начином за њено попуњавање одштампана је уз ову уредбу и чини њен саставни део (Прилог I) и преузима се на интернет страници министарства надлежног за послове финансија.*

Давалац *de minimis* државне помоћи дужан је да:*

- води евиденцију о додељеној *de minimis* државној помоћи по појединачним корисницима *de minimis* државне помоћи;*
- чува податке и документа о додељеној *de minimis* државној помоћи десет година од дана њихове доделе;*
- на писани захтев Комисије за контролу државне помоћи достави све податке и документа;*
- доставља министарству надлежном за послове финансија износе додељене *de minimis* државне помоћи, ради израде годишњег извештаја о додељеној државној помоћи у Табели укупно додељене *de minimis* државне помоћи. Табела укупно додељене *de minimis* државне помоћи са начином за њено попуњавање одштампана је уз ову уредбу и чини њен саставни део (Прилог II) и преузима се на интернет страници министарства надлежног за послове финансија.*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Обавезе корисника *de minimis* државне помоћи*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Члан 95ђ*

Пре доделе нове *de minimis* државне помоћи, давалац *de minimis* државне помоћи је дужан да затражи од корисника *de minimis* државне помоћи да га, у писаној форми, обавести о свакој другој *de minimis* државној помоћи која му је додељена у текућој

фискалној години и у претходне две фискалне године, у складу са овом уредбом или другим прописом који уређује доделу *de minimis* државне помоћи.*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Централни регистар *de minimis* државне помоћи*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Члан 96.*

Централни регистар *de minimis* државне помоћи оснива се у министарству надлежном за послове финансија. Министар надлежан за послове финансија прописује начин и услове вођења регистра, одређује које податке и информације су даваоци *de minimis* државне помоћи дужни да достављају регистру и у ком року.*

До оснивања Централног регистра давалац *de minimis* државне помоћи дужан је да води евиденцију, чува и доставља податке о тој помоћи у складу са чланом 95д ове уредбе без обзира на то да ли је давалац *de minimis* државне помоћи Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе.*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Недозвољена *de minimis* државна помоћ*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Члан 97.*

De minimis државна помоћ не може да се додели:*

1) за подстицање извоза, односно за делатности које директно утичу на обим извоза, успостављање и функционисање дистрибутивне мреже или за покриће других текућих расхода (оперативних трошкова) привредног субјекта повезаних са извозним активностима и*

2) за давање предности домаћим производима у односу на увозне производе.*

Помоћ за покриће трошкова учествовања на сајмовима, односно за надокнаду трошкова израде студија или пружања саветодавних услуга потребних за увођење новог или постојећег производа на новом тржишту у другој држави не сматра се помоћи за подстицање извоза из става 1. тачке 1) овог члана.*

*Службени гласник РС, број 119/2014

Va УСЛУГЕ ОД ОПШТЕГ ЕКОНОМСКОГ ИНТЕРЕСА*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 97а*

Привредном субјекту може да се додели накнада за пружање услуга од општег економског интереса ако су кумулативно испуњени следећи услови:*

- 1) привредни субјект који пружа услуге од општег економског интереса има јасно одређену обавезу да пружа услуге од општег економског интереса, одређене законом или актом даваоца накнаде,***
- 2) параметри за израчунавање висине накнаде унапред су, објективно и јасно утврђени,***
- 3) висина накнаде не сме да пређе износ којим привредни субјекат покрива трошкове потребан за покривање трошкова које има за пружање услуга од општег економског интереса, узимајући у обзир приходе и разумну добит, нити да буде прекомерна и тако наруши конкуренцију на тржишту; „разумна добит” представља стопу приноса на капитал привредног субјекта која узима у обзир ризик или одсуство ризика који настаје за привредни субјект због посредовања државе и најчешће не сме да пређе просечну стопу у сектору којем припада привредни субјект из претходних година; ако у сектору нема привредних субјеката за упоређивање, упоређивање се чини са привредним субјектима из другог сектора, уз уважавање посебности сваког сектора; при одређивању износа „разумне добити”, држава може да уведе подстицајне критеријуме, који се пре свега односе на квалитет пружене услуге и повећање ефикасности пружања услуга.***

Ако привредни субјекат коме је одређена обавеза пружања услуга од општег економског интереса није изабран да пружа услуге у поступку јавне набавке, висина накнаде њему се одређује на основу анализе трошкова пословања истог или сличног привредног субјекта, који обавља исту или сличну делатност, у истим или сличним условима.*

Накнада за пружање услуга од општег економског интереса која је додељена у складу са овим чланом није државна помоћ и не пријављује се Комисији за контролу државне помоћи.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан 97б*

Државна помоћ привредном субјекту који пружа услуге од општег економског интереса тако што испуњава услове из члана **97а** став **1.** ове уредбе, али није изабран да пружа услуге у поступку јавне набавке и висина накнаде није му одређена на основу анализе трошкова пословања истог или сличног привредног субјекта који обавља исту или сличну делатност у истим или сличним условима, представља увек дозвољену државну помоћ и не пријављује се Комисији за контролу државне помоћи:*

1) ако је годишња накнада за пружање услуга од општег економског интереса у износу до **15** милиона евра у динарској противвредности у свим делатностима осим у секторима транспорта и транспортне инфраструктуре,**

2) ако је накнада за пружање услуга од општег економског интереса додељена здравственим установама и привредним субјектима који пружају услуге од општег економског интереса у области за социјалног становања,*

3) ако је накнада за пружање услуга од општег економског интереса додељена за аеродроме чији просечни годишњи промет у току две финансијске године које претходе години у којој му је поверено пружање услуга од општег економског интереса не прелази* **200.000**** путника*,**

4) ако овлашћење за пружање услуга од општег интереса није дуже од **10** година, осим ако извођач услуга мора инвестирати у инфраструктуру која је услов за извођење услуга од општег економског интереса, која се амортизује у дужем периоду, сагласно са општеважећим рачуноводственим стандардима.**

У случају из става **1.** овог члана, давалац државне помоћи дужан је да **10** година од доделе помоћи води евиденцију о подацима из члана **97а** став **1.** ове уредбе и да Комисији за контролу државне помоћи, на њен захтев, достави сваки податак из евиденције.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

**Службени гласник РС, број 97/2013

Члан **97в***

Накнада за пружање услуга од општег економског интереса која није обухваћена случајевима из чл. **97а** и **97б** ове уредбе представља државну помоћ и обавезно се пријављује Комисији за контролу државне помоћи, због високог ризика од нарушавања конкуренције на тржишту.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

Члан **97г***

Привредни субјект коме је додељена накнада и који поред услуга од општег економског интереса обавља и друге делатности, дужан је да води одвојене рачуне за сваку делатност појединачно у складу са прописима о рачуноводству и ревизији, како би могло да се провери да му није додељена прекомерна накнада и да ли додељену накнаду искључиво користи за пружање услуга од општег економског интереса.*

*Службени гласник РС, број 100/2011

VI. СПЕЦИФИЧНИ ИНСТРУМЕНТИ ДОДЕЛЕ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

1. Краткорочно осигурање извозних кредита

Члан 98.

Државне гаранције за краткорочно осигурање извозних кредита од тржишних ризика су забрањене, а дозвољене су само за осигурање извозних кредита од нетржишних ризика.

2. Гаранције

Члан 99.

Појединачна државна гаранција не представља инструмент доделе државне помоћи уколико кумулативно испуњава следеће услове:

- а) да привредни субјекат није у тешкоћама,
- б) да је гаранција повезана са посебном финансијском трансакцијом, на фиксни износ и фиксни период времена,
- в) да гаранција не покрива више од 80% неизмиреног зајма или друге финансијске обавезе корисника. Ово ограничење се не односи на гаранције које покривају дужничке обвезнице,
- г) да се премија за гаранцију обрачунава применом комерцијалних принципа.

Шема државне гаранције не представља инструмент доделе државне помоћи уколико кумулативно испуњава следеће услове:

- а) да не представља подршку привредним субјектима који су у тешкоћама,

- б) да је гаранција везана за посебну финансијску трансакцију, фиксни износ, фиксни временски период, и не покрива више од 80% неизмиреног зајма или друге финансијске обавезе корисника. Ово ограничење се не односи на државне гаранције које покривају дужничке обвезнице,
- в) да су услови шеме државне гаранције засновани на реалној процени ризика и да премије које плаћа корисник реализује из сопствених извора,
- г) да премије покривају нормалне ризике покривене додељеном гаранцијом и административне трошкове шеме, укључујући годишње приходе на тај капитал, обезбеђен од стране државе,
- д) да се премије преиспитују најмање једном годишње,
- ђ) да шема државне помоћи предвиђа услове под којима ће се будуће гаранције додељивати (прихватљив привредни субјекат, сектор, величина, максимални износ и трајање гаранције).

3. Продаја непокретне имовине у јавној својини

Члан 100.

Продаја непокретне имовине у јавној својини не представља државну помоћ уколико је поступак продаје одређен у складу са једном од следећих метода:

1) објављеном, отвореном и безусловљеном лицитацијом, прихватајући најбољу или једину понуду, обезбеђујући испуњење следећих услова:

(а) да је понуда више пута (узастопно) оглашавана у временском периоду од најмање два месеца у националној и локалној штампи,

(б) да сваки потенцијални купац може да купи земљиште и зграде и да их користи за своје личне потребе,

(в) да услов из подтачке (б) ове тачке не утиче на ограничење заштите животне средине, заштиту јавних интереса и изузимање сумњивих лицитација и понуда,

2) на основу процене независног стручњака, који поседује одговарајући документ којим је овлашћен за процену стварне имовине или има одговарајуће искуство.

Уколико се непокретна имовина у јавној својини не може продати по цени одређеној од стране независног стручњака, цена се снижава **за највише 5%***.

Уколико је, након одређеног времена, очигледно да имовина из става 3. овог члана не може да се прода ни по сниженој цени, извршиће се нова процена заснована на стеченом искуству.

*Службени гласник РС, број 100/2011

VII. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 101.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05. број 110-1570/2010

У Београду, 1. марта 2010. године

Влада/

Председник,

др **Мирко Цветковић**, с.р.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У "ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ" УРЕДБЕ

*Уредба о изменама и допунама Уредбе о правилима за доделу државне помоћи:
"Службени гласник РС", број 100/2011*

Члан 33.

Ова уредба ступа на снагу **1. јануара 2012. године.**

ПРИЛОЗИ

НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА: Уредбом о изменама и допунама Уредбе о правилима за доделу државне помоћи ("Службени гласник РС", број 119/2014) додати су Прилог I - Табела

додељене *de minimis* државне помоћи са начином за њено попуњавање и Прилог II - Табела укупно додељене *de minimis* државне помоћи са начином за њено попуњавање (види члан 3. Уредбе - 119/2014-28).

Прилог I - Табела додељене *de minimis* државне помоћи са начином за њено попуњавање

Прилог II - Табела укупно додељене *de minimis* државне помоћи са начином за њено попуњавање